Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 271/1266 | Łódź, Niedziela, 27 listopada 1927 | פינפטער יאָהרגאַנג | לאָדז, זונטאג, ג כסלו תרפ"ח | Nr. 271/1266

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI — LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morelówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE. ZAŁ. 1846.

וואָהלינער שוהל, וואָולטשאַנסקאַ 6.

שלמה ראַבעץ

נאָך דעם גרויסען ערפאָלג, וואָס דער וועלט בעריהמטער אבער־אנטער פון רינג, הר' האָט געהאַט דעם שבת, פ' תולדות אין זאַל פילהאַרמאָניע, איז מיט שווערער מיה געלונגען צו ווירקען, אַז פאַר זיין אונאָבדרופליכער צוריקרייזע קיין ריגע, זאָל דער גרויסער קינסטלער אונז בעעהרען און דאַווענען מעריב דעם דינסטאָג, פ' ויצא (דעם 20 ד. ח. 7.30 אין אָוועגד אין וואָהלינער שוהל מיט אַ גרויס פּערשטאַרקטען כאָר. — נאָך מעריב וועט דער בעוואוסטער חזן זינגען פערשידענע אייגענע קאָמפּאָזיציעס פון ימים נוראים'דיגע תפלות, ווי אויך פאָלקס-לידער.

ס'איז צו האָפען, אַז די לאָדזער מוזיקאַלישע בעפעלקערונג וועט אויסנוצען די געלעגענהייט און מאַסענוויז קומען צו הערען די איבערראַשענדע תפלות מיט

אַ אויסערגעוועהנליכען קאָנצערט.

בילעטען צו בעקומען: אין פערמיטלער-פעראיין (פּעטריקאָווער 64), ביי ה' זעלמאַנאָוויטש (פּעטריקאָווער 12), אין קאַפע „צענטראַל" (פּעטריקאָווער 48, ביי דיאַמאַנט, נאַוואָמיעסקאַ 24, (האַורש-געשעפט), און דינסטאָג — אַ גאַנצען טאָג אין וואָהלינער שוהל. 611

הסתדרות „צעירי מזרחי" לאָדז קילינסקה 44

היום בשעה שבע (7) בערב תהיה באולמנו

אספה פומבית

על הנושא „הנוער הדתי ועבודת התחיה" בהשתתפות הח' ש. ז. שרגאי מירושלים, סגן חבר הועד הלאומי בארץ-ישראל והחבר אהרן אסט מלודז

החברים והוגי חבה מתבקשים לבא בשעה המדויקת.

הכניסה חפשית. 619 הכניסה חפשית

דאַנקזאַגונג.

די אַלע, וועלכע האָבען מיטגעהאָלפען אין בעפרייען מיין זוהן פון תפיסה, איבערהויפּט דעם ג' פרעזעס פון בעקער-מייסטער-פעראיין

ר' משה פאָזנאַנסקי

פאַר זיין גוטהאַרציגקייט דריק איך אויס דעם בעסטען דאַנק. מיט אַכטונג

הערש יאַקובאָוויטש פון זעלצוו.

וואַרנונג!

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אויסגעפיהרטער גנבה פון שטויבער דעם 14-טען נאָוועמבער ד. י. וואָרנען מיר העפל. די געעהרטע קונדשאַפט נישט צו קויפען קיין אַפּאַראַטען ELECTROLUX פון נישט בערופענע פּערזאָנען אָהן אַ פריהערדיגער פערשטענדיגונג מיט דער אָפּטיילונג

Electrolux

Oddział w Łodzi, Piotrkowska 53, tel. 44-66 i 49-49.

אַן'איינגעפיהרטע

קאָלאָניאַל-געשעפט

אין צענטרום פון אַלטשטאָט וואָס עגזיסטירט איבער 30 יאָהר איז איבערצוגעבען. צו ערפאַהרען ביי דאַפנער 15 אַלטשטאַט 15 מעקלערס געוויגשען. 616

Dr. med.

L. Pikielny

ספּעציאַל-אַרצט פאַר רען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען

Nawrot 8

telefon 19-90.

עמפּפאַנגט פון 4—7 אין אָוונד

יודישער פרויען-פערבאַנד צו שטיצען יודישע פרויען-אַרבייט אין ארץ-ישראל („וו. י. ז. א.").

היינט, 8.30 אין אָוונד קומט פאַר אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע (צעגעלניאַנאַ 4)

א פרויען-פערזאַמלונג

אויף וועלכע וועט די בעקאַנטע אַרבייטער-טוערין אין ארץ-ישראל און פאָרזיצענדערין פון אַרבייטער-ראַט אין חדרה, כע פרל. צפורה בת - עמי וועט רעפערירען אויף דאָס טעמע: „די ראָל פון דער פרוי אינ'ם אויפבוי פון ארץ-ישראל.". 618 איינגאַנג פריי!

יודישע פאָלקס-פאַרטיי אין לאָדז, זאַוואַדזקאַ 5.

מיר רופען אַלע חברים אויף א פאַרטיי-פערזאַמלונג, וואָס וועט פאָרקומען היינט, זונטאג, דעם 27 ד. ח. 6 אין אָוועגד אין לאָקאַל זאַוואַדזקאַ 5. ס'וועלען בעטראַכט ווערען: 1) אונזער טאַקטיק און אויפגאַבען אין שטאָט-ראַט. 2) פאָליטישע לאַגע אין צוזאַמענהאַנג מיט די פאָרשטעהענדע סיים-וואַהלען.

רעפערירען וועלען: ראַטמ. אַדוו. ווייצמאַן, ד"ר הערשפינקעל און באַלבאַריסקי. 619 חברים, קומט פינקטליך!

Dr ADAM

GROSGLIK

Al. Kościuszki 27, tel. 51-78.

"ויט און וועגעריישע קראַנקהייטען און ליבעס-הייל אינסט. עמט אָן פון 4—7 אין אָוועגד.

אַכטונג! וואַליזען-מייסטער!

מאָרגען, מאָנטאג, דעם 28-טען נאָוועמבער ד. י., 7 אַ זייגער אָוועגד קומט פאַר אין אייגענעם לאָקאַל, פּאָלודניאָווא 4

א פערזאַמלונג

געווידמעט דער צעכען-פראַגע

און רעגיסטרירען זיך, אויב נישט פערלירט איהר אייער עקזיסטענץ.

605 די פערוואַלטונג.

קאַפּעלוש-מאַכער-מייסטער!

היינט, זונטאג, דעם 27-טען ד. ח. קומט פאַר

א פערזאַמלונג

אין לאָקאַל פון האַנדווערקער-פערבאַנד (פּאָלודניאָווא 4).

אויף דער טאָג-אָרדנונג: זעהר וויכטיגע פראַגען.

אַריינגאַנג פאַר מיטגלידער און נישט-מיטגלידער.

אַנהויב האַלב 9 אין אָוועגד. 009 די פערוואַלטונג.

אנחנו המתפללים בביהכנ"ס „אהבת חסד מילידי פלאצק", ווסכאָדניאַ 29 מבקשים לבוא וליתן הכבוד האחרון את חברנו איש הישר

נ. ע. ר' שלמה שילם בן ר' יוסף

דאַנציגער

ביום א' פרשת ויצא בשעה 12 בצהרים בבית האבל שקאָלנאַ 17.

המתפללים.

594

נאָך לאַנגע און שווערע לײדען איז געשטאָרבען אין עלטער פון 77 יאָהר מיין ליבער און נישט-פערגעסענער פאָטער, שוויגער-פאָטער, גרויס-פאָטער און אורגרויספאָטער

נ. ע.

משה אהרן גרינבוים

ב"ר יעקב ז"ל

(פון דוואָרט),

די לויה קומט פאַר היינט זונטאָג, ג' כסלו תרפ"ח, 1 אַ זייגער נאָכמ. פון טרויער-הויז גדאַנסקאַ (דלוגאַ) 20, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

מיר איבערנעהמען

יעדען קוואַנטום בוימוואָלענע סחורות צום ראָהען, פאַרבען, אַפּרעטורען, ווי אויך לויזע בוימוואָלע, אָבפאַל און קרייץ-שפולען צום פאַרבען.

Syndycy Tymczasowi masy upadł. Tow. Akc. JAKÓB KESTENBERG, Łódź, Nowo Targowa 29.

נאָך קורצע און שווערע לײדען איז נעכטען געשטאָרבען אין בליהענדען עלטער פון 34 יאָהר אונזער לאַנגיעהריגער מיטגליד

נ. ע. הערש אבע וויינקראַנץ

צו דער לויה, וועלכע קומט פאַר היינט זונטאָג, 12 אַ זייגער בייטאָג פון טרויער-הויז פּיעטריקאָווער 114, ווערען אַלע מיטגלידער אויפגעפאָדערט אָפּצוגעבען דעם פערשטאָרבענעם דעם לעצטען כבוד.

די פערוואַלטונג פון יודישען קאָלאָניאַל-הענדלער-פערבאַנד אין לאָדז, צעגעלניאַנאַ 15.

612

Koledze **Gustawowi Kolskiemu**

z powodu zgonu Jego

Ojca

wyrażają szczere współczucie

Personel Szkoły Prywatnej

G. E. LISSA.

597

דייטש-סאָוויעטישער הסכם

ווענען דעם פוילישׂ-ליטווישען קאנפליקט.

ענגלאנד, פראנקרייך, און איטאליען וואָרענען ליטע.

ליטע קאנצענטרירט מיליטער ביי דער פוילישער גרעניץ

וו אַ ר ש אַ, 26. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאנדענט). אין די היגע פאָליטישע קרייזען ווערט די סאָוויעטישע נאָטע צו פוילען וועגען ענין ליטע, בעטראַכט אַלס אַ טיפּישער בײשפּיל פון דער סאָוויעטישער דיפּלאָמאַטיע, וועלכע האָט גערן צו שרייבען מעמאָריאַלען וועגען זאַכען וואָס געהט איהר נישט אָן

די פוילישע רעגירונג וועט וואַהרשיינליך נישט ענטפערען אויף דער סאָוויעטישער נאָטע.

(ליטוויש-פוילישער קאָנפליקט זעה ז״ט 4).

ליטווינאָוו קאָנפערירט מיט שטרעזעמאַנען.

בערלין, 26. (ספּ. טעל.). די סאָוויעטישע נאָטע צו פוילען האָט אין די בערלינער פּאָליטישע קרייזען אַרויסגערופען אַ געוואַלדיגע דענערווירונג, אַלעמענס אויגען זענען געווענדען אויף דער סאָוויעטישער אַמבאַסאַדע אין בערלין, וואו ס׳געפינען זיך איצט אויף זייער דורכרייזע קיין גענף, טשיטשערינס געהילף ליטווינאָוו און לונאַטשאַרסקי.

ליטווינאָוו האָט אָפּגעהאַלטען צוויי לאַנגע קאָנפערענצען מיט שטרעזעמאַנען. די דאָזיגע קאָנפערענצען שטעהען וואַהרשיינליך אין צוזאַמענהאַנג מיט דער סאָוויעטישער נאָטע צו פוילען.

דערנאָך איז דער פוילישער געזאַנדטער אין בערלין אָלשאַווסקי פארבעטען געוואָרען אין אויסערן-מיניסטעריום, וואו ס׳איז פאָרגעקומען אַ 2-שעה׳דיגע קאָנפערענץ צווישען איהם און שטרעזעמאַנען. אין די פּאָליטישע קרייזען שמועסט מען, אַז אויך דייטשלאַנד האָט זיך פּעראייניגט צו דער נאָטע פון די סאָוויעטען צו פוילען.

אפיציעלער קאמוניקאט.

בערלין, 26 (ספּ. טעל.) ס׳איז אַרויסגעגעבען געוואָרען אַן׳אָפיציעלער קאָמוניקאַט וועגען דער קאָנפערענץ צווישען ליטווינאָוו׳ן און שטרעזעמאַנען. דער קאָמוניקאַט זאָגט:

ליטווינאָוו האָט אינפאָרמירט שטרעזעמאַנען וועגען דער סאָוויעטישער נאָטע צו פוילען. ס׳איז געקומען צו אַ הסכם וועגען דעם, אַז ס׳ליגט אין אַלגעמיינעם אינטערעס אויסצומיידען צו בעריהרען די ענטוויקלונג פון שלום און ריכטען אַלע בעמיהונגען שנעל צו בעזייטיגען די עקזיסטירענדע שוועריגקייטען.

לאָנדאָן, 26. (אַטע) „טיימס״ מעלדעט פון ריגא, אַז די פאָרשטעהער פון ענגלאַנד, פראַנקרייך און איטאַליען האָבען אַן׳עצה געגעבען ליטע, אַז דער פוילישׂ-ליטווישער קאָנפליקט זאָל ערלעדיגט ווערען אויף אַ פרידליכען אופן.

„טיימס״ האַלט, אַז אין פערשידענע פּאָליטישע קרייזען אין ליטע וויל מען מאַכען אַ דרוק אויף וואַלדעמאַראַס׳ן ער זאָל אָנהויבען אונטערהאַנדלונגען מיט פוילען וועגען שטרייט-פראַגען.

ליטע קאנצענטרירט מיליטער

קאָוונא, 26. (ספּ. טעל.) אַלס ענטפער אויף דער ווילנער קאָנפערענץ, האָט ליטע איבערגעוואָרפען אויף דער פוילישער גרעניץ נאָך 6 באַטאַליאָנען פיעכאָטע און 4 שוואַדראָנען קאַוואַלעריע. אויף דער פוילישער גרעניץ איז קאָנצענטרירט פיל מיליטער.

ליטוויש-פוילישער קאנפליקט אין גענף.

וואַרשאַ. 26 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) דעם 2 דעצעמבער פאָהרט אַרויס קיין גענף אויף דער סעסיע פון דער פעלקער-ליגע דער אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי און די בעאַמטע טאַרנאָווסקי און שומלאַקעוויטש.

ס׳איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז בעת ס׳וועט אין גענף בעטראַכט ווערען דער ליטוויש-פוילישער קאָנפליקט וועט קיין גענף קומען דער מאַרשאַל פּילסודסקי.

בונט פון 2000 ארעסטאנטען.

בעלאגערונג און שלאכט ארום דער תּפיסה - גע׳הרגעטע, פערוואונדעטע און געפאנגענע.

לאָנדאָן, 26 (אַטע) אין פאָלסאַנער (קאַליפאָרניען) טורמע האָבען זיך נעכטען צובונטעוועט 2000 אַרעסטאַנטען, בעת די אַרעסטאַנטען זענען געווען פערזאַמעלט אין קינאָ-זאַל, וואו ס׳איז פאַר זיי דעמאָנסטרירט געוואָרען אַ קינאָ-בילד, האָבען זיך די אַרעסטאַנטען געוואָרפען אויף די נישט - בעוואָפענטע וועכטער, צוגענומען ביי זיי די שליסלען און האָבען געעפענט אַלע קאַמערען.

די טורמע-דירעקציע האָט אַרויסגערופען מיליטער, ס׳זענען אָנגעקומען 500 זעלנער מיט פולעמיאָטען און לייכטע האַרמאַטען, און ס׳האָט זיך אָנגעהויבען אַ פאָרמעלער שלאַכט מיט די 2000 קרימינעלע אַרעסטאַנטען, וועלכע האָבען זיך געוואָלט אַרויסבעקומען אויף דער פרייהייט. די בעלאַגערונג דויערט נאָך, ביז איצט זענען 8 טורמע-וועכטער דער׳הרגעט געוואָרען און 4 פערוואונדעט. פון די אַרעסטאַנטען זענען פערהאַן 21 פערוואונדעטע, די אַרעסטאַנטען זענען אין בעזיץ פון טורמע-אַרסענאַל, אַזוי אַז זיי האָבען פיל געוועהר און אַמוניציע. 8 וועכטער האָבען די אַרעסטאַנטען פערשפאַרט אַלס זאַקלאַדניקעס.

רער מעקסיקאנישער פרעזידענט א קאָמוניסט?

רעוועלאציעס פון די אמעריקאנער צייטונגען.

נ יו-יאָרק, 26 (ספּ. טעל.) די צייטונגען דרוקען רעוועלאַציעס וועגען דער געהיימער קאָמוניסטישער טעטיגקייט פון מעקסיקאַנישען פרעזידענט קאַלעס, די צייטונגען בעשולדיגען איהם, אַז ער האָט פינאַנסירט די קאָמוניסטישע אַקציעס אין דער גאַנצער וועלט. אַזוי האָט ער די שטרייקענדע קוילען-אַרבייטער אין ענגלאַנד געזאָלט שיקען 100 טויזענד דאָלאַר, ער האָט אויך געזאָלט שיקען אַ פערטעל מיליאָן דאָלאַר צו טשיטשערינס דיספאָזיציע. דער מעקסיקאַנישער פרעזידענט האָט אויך געזאָלט פינאַנסירען די כינעזישע רעוואָלוציאָנערען.

וואָרנונג פאר עמיגראנטען

נישט צו פאהרען קיין בראזיליען.

וו אַ ר ש אַ, 26. (טעלעפאָניש) פון פוילישען קאָנסולאַט אין קוריטיב זענען אָנגעקומען אינפאָרמאַציעס, וועלכע שטעלען פעסט, אַז דער עקאָנאָמישער קריזיס אין גאַנץ בראַזיליען פערקלענערט די אויסזיכטען אויף אַרבייט פאַר די פוילישע עמיגראַנטען האַנדווערקער און נישט קוואַליפיצירטע אַרבייטער.

נאַנץ בעזונדערס קענען זיך איצט נישט איינאָרדנען קיין אינטעליגענטען אָהן פאַך-בילדונג.

דער עמיגראַציע-אַמט וואָרענט דעריבער, אַז אינטעליגענטען פון פוילען, וועלכע קענען נישט די פּאָרטוגאַלישע שפּראַך, וואָס האָבען נישט קיין פאַך און האָבען נישט לכל-הפחות קיין 100 דאָלאַר אויף די ערשטע אויסגאַבען זאָלען קיין בראַזיליען נישט קומען.

אקציע פאר׳ן קרן-היסוד אין דייטשלאנד

מיט דער בעטייליגונג פון פּראָפ. ווייצמאַן.

בערלין. 26 (י.ט.אַ. טעלעגראַפיש) פּראָפעסאָר ווייצמאַן איז אויפגעטראָטען אויף אַ באַנקעט אין מינכען, בעת׳ן באַנקעט איז אויפ׳ן אָרט געזאַמעלט געוואָרען 40,000 מאַרק פאַר׳ן קרן-היסוד. אויפ׳ן באַנקעט אין נירענבערג אויף וועלכען ס׳איז אַנוועזענד געווען פּראָפ. ווייצמאַן איז גע׳אַמעלט געוואָרען 25,000 מאַרק און אין פראַנקפורט אַם מיין – 48,000 מאַרק.

אַ האַרציגען פאהרט געזונד ווינש איך

פרל. געניא גראסמאן

צו איהר אָפּפאָהרען קיין פּאַריז

514 מ. שטיללער.

KRESY Codziennie Bliny, Kawior i inne zakąski rosyjskie. Znanej dobroci obiady z 4 ch dań 2.50 zł.
" z 3-ch " 2.— "
Kolacja a la carte po cenach niskich.
— Obsługa szybka. —
Rosyjska Kuchnia 457
6-go Sierpnia 1 Tel. 62-66.

וויכטיג פאַר פאבריקס=ליפעראנטען.

2 גרויסע קעלערן

מיט עלעקטריש בעלייכטונג. איינגאַנג דירעקט פון הויף, וואו מ׳קען אָבלעגען 3–4 וואַגאָן סחורה, – איז פון === זאָפאָרט צו פערדינגען. ===

פעטריקאווער 199, רוג קאראָלא.

צו ערפאַהרען ביים ווירט. 622

אַ האַרציגען מזל=טוב

ה׳ ש. מאססע און פרוי

צו דער בר-מצוה פון זייער זוהן העניעק

608 מ. באַלבאַרישסקי און פרוי.

צו דער פערלאָבונג פון מיין פריינד

ה׳ מלך בראונער

מיט פרל. העניאַ ראָזענפעלד

ווינש איך אַ הערצליכען מזל-טוב און אַ גליקליכע צוקונפט יוסף בערקאַן.

אַ הערצליכען מזל-טוב ווינשען מיר

ה׳ אבע ראטשטיין און פרוי

צו דער חתונה פון זייער ליבע טאָכטער

פרל. סאַלאַ מיט ה׳ משה וויטעלזאָן.

607 מענדיל ניסענבוים און פאַמיליע.

צו דער חתונה פון אונזער שעף

ה׳ ישראל באמבעל

מיט פרל. קאראלא אפאס

596 ווינשט אַ הערצליכען מזל-טוב

די ווערקשטעל=אַרבייטער.

אכטונג, ע׳ עגאנטע הערען!!

דערמיט מאַך איך בעקאַנט דער ג׳ קונדשאַפט, אז נאָך אַ גרינדליכער רעאָרגאַניזאַציע פון מיין ערשטקלאַסיגען

שניידער-אטעליר א. קוטשינסקי, פעפער-גאס 20

נעהם איך אָן אַלערליי בעשטעלונגען צום איצטיגען ווינטער-סעזאָן פון סמאָקינגען, ווינטער=פאַלטענס, פעלצען און אנצוגען אַלעס לויט די לעצטע אויסלענדישע מאָדעלען. :–: פאַר דער צופרידענהייט פון דער געעהרטער קונדשאַפט ווערט גאַראַנטירט. מיט אַכטונג

A. KUCZYŃSKI, ŁÓDŹ, Pieprzowa 20

רעיעלע בעהאַנדלונג! מעסיגע פרייזען! לייכטע בעדינגונגען!

לעכער

צו נעהען אויף דער מאַשין ווערען אָנגענומען ביי

ג. נאָרדמאַן

29 צעגעלניאַנאַ 29

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE

MARKA PEPEGE FABRYCZNA

ŚNIEGOWCE KALOSZE

„PEPEGE"

POLSKI PRZEMYSŁ GUMOWY T.A. w GRUDZIĄDZU

ELEGANCKIE TRWAŁE TANIE

דאַמען-באָטען מיטגאַבאַרדין, אָדער מיט הויכעלגש-ווילאָנען — —	25 זל.
" " " " " " נידריגע " "	22 "
" " " טריקאָ "JERSEY" " " "	19 "
מענער-קאַלאָשען האַריטע — — — — — — — —	12.70 "
דאַמען " " — — — — — — — —	11.30 "

די לעצטע שעה׳ן פון סיים
און די צוגרייטונגען צו נייע וואהל׳ען.

ווארשא, 26, (טעלעפאניש). די סיים-קלובען האבען שוין אפגעהאלטען זייערע געזעגענונגס-זיצונגען און דערנאך געמאכט באנקעטען.

אזא זיצונג האט שוין אפגעהאלטען פ.פ.ס., וואו ס׳האבען געהאלטען רעדעס דעפ. מארעק און ניעדזשאלקאווסקי.

אויך „וויזוואלעניע“ האט אפגעהאלטען אזא זיצונג, אויף וועלכער ס׳איז אויך גערעדט געווארען וועגען די נייע סיים-וואהלען. ס׳האט זיך ארויסגעשטעלט, אז אין „וויזוואלעניע“ זענען פערהאן 2 ריכטונגען: איינע, אז די ריכטונג זאל געהען צו די וואהלען צוזאמען מיט פ. פ. ס., די צווייטע צו געהען זעלבסטשטענדיג, די קאנצעפציע וועגען פעראייניגען זיך מיט די רעגירונגס-פארטייען, איז אפגעווארפען געווארען.

לויט דער „עפאקא“ איז אויף דער זיצונג פון הויפט-ראט פון „פיאסט“ שיער נישט געקומען צו א געשלעג מיט בענקלעך. נאך דער רעדע פון וויטאס, האט דער סענאטאר בליסקאש פערלאנגט, אז וויטאס, קערניק און גרושקא זאלען זיך אפגעבען אין דימיסיע. דאס זעלבע האבען פערלאנגט אויך אנדערע. אלס רעזולטאט פון דער דאזיגער זיצונג, שרייבט די „עפאקא“, זאל קומען צו א בייטער שפאלטונג אין „פיאסט“.

דער געוועזענער פרעמיער, אונזער לאדזער סקולסקי, וועלכער איז איצט א מיטגליד פון „פיאסט“ ציהט זיך אינגאנצען צוריק פון פאליטישען לעבען.

פון „פיאסט“ זענען ארויסגעטרעטען דעפ. טאטשעק און דער וויצע-פרעזעס פון דער אגראר-געזעלשאפט יורא.

דער ענדעקישער סיים-קלוב האט אויך אפגעהאלטען א געזעגנונגס-זיצונג, מיט רעדעס זענען ארויסגעטרעטען: דעפ. גלאמבינסקי און זאלוסקא.

סענאט-מארשאלעק געזעגענט זיך.

ווארשא, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). היינט איז פארבעקומען א גלעזעל טעע ביים סענאט-מארשאלעק פאר די סענאטארען. דער סענאט-מארשאלעק האט זיך געזעגענט מיט די סענאטארען.

ענטגילטיגע בעראטונגען וועגען וואהל-בלאקען.

ווארשא, 26. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). היינטיגען טאג וועלען פארקומען עטליכע דעצידירענדע זיצונגען וועגען בלאקען צו די סיים-וואהלען.

אזא זיצונג וועט פארקומען פון „פיאסט“ מיט כ, ד.

ס׳וועט אויך פארקומען די ענטגילטיגע זיצונג פון די רעגירונגס-פארטייען וועגען אנ׳איינהייטליכען בלאק.

די נאציאנאלע מינדערהייטען האלטען אויך היינט אפ די דעצידירענדע זיצונג וועגען שאפען דעם מינדערהייטס-בלאק.

פליאטקעס וועגען דער שטעלונג פון די יודען.

ווארשא, 26. (טעלעפאניש). דער „גלאס פראוודי“ שרייבט, אז דעפ. רייך האט געגעבען פאלגענדע אינפארמאציעס וועגען מינדערהייטס-בלאק:

ארויסגעהענדיג פון שטאנדפונקט, אז די מערב-גאליצישע יודען בינדט מיט די מזרח גאליצישע יודען די געמיינזאמע געזעלשאפטליכע ערציהונג, בין איך ארויסגעטרעטען מיט א פארשלאג וועגען א געמיינזאמען פראנט פון די ביידע גרופען.

פון די יודען אין קאנגרעס - פוילען ווייס איך נאר דאס, אז דעפ. גרינבוים איז ארויסגעטרעטען מיט דער קאנצעפציע וועגען א בלאק. די ענטגילטיגע דעציזיע פון די יודען וועט ערשט אנגענומען ווערען אין 10 טאג ארום.

דער זעלבער „גלאס פראוודי“ מעלדעט פון ווילנא, אז דארט האט געוויילט דעפ. גרינבוים און געפיהרט אונטערהאנדלונגען מיט דעם פארשטעהער פון דער דעמאקראטישער פארטיי, ד״ר שאבאד וועגען דעם, אז די ווילנער יודישע דעמאקראטען זאלען צושטעהן צום פראיעקטירטען מינדערהייטס-בלאק. די דאזיגע אונטערהאנדלונגען האבען, לויט דער דערמאנטער צייטונג נישט געגעבען קיין פאזיטיווע רעזולטאטען.

דעפ. קירשבראון ביים וויצע-פרעמיער.

ווארשא, 26. (טעלעפאניש). פרייטאג האט וויצע-פרעמיער בארטעל אויפגענומען דעם פיהרער פון דער „אגודה“ דעפ. קירשבראון און מיט איהם אבגעהאלטען א שעה׳דיגע קאנפערענץ וועגען ענינים וואס זענען נוגע די סיים-וואהלען.

די אוקראינער זענען נישט זיכער מיט די יודען?

לעמבערג. 26 (טעלעפאניש) דער קראקאווער „קוריער“ מעלדעט, אז א חוץ די אוקראינישע נאציאנאל-דעמאקראטען „אונדא“, האט נאך קיין אנדערע אוקראינישע פארטיי נישט געגעבען איהר הסכמה אריינצוטרעטען אין בלאק פון די נאציאנאלע מינדערהייטען.

די אוקראינישע פרעסע איז זעהר בעאונרוהיגט צוליב דעם, וואס די גאליציאנער יודען וועלען נישט צושטעהן צום בלאק. די צייטונג „ראזא“ דריקט אויס די מורא, אז אין דער לעצטער מינוט וועלען זיך פון בלאק אויך ארויסציהען די יודען וואס שטעהן אונטערן איינפלוס פון דעפ. גרינבוים.

נייער פראצעס אין פ. ק. א.

ווארשא, 26. (טעלעפאניש). ווי מיר דערוויסען זיך פערלאזט דער דירעקטאר פון פ. ק. א. שמיט זיין אמט. אויף זיין ארט איז בעשטימט געווארען דעפ. אנוש („וויזוואלעניע“). דעפ. אנוש האט זיך צוריקגעצויגען פון פאליטישען לעבען און וועט מעהר נישט קאנדידירען צום קומענדיגען סיים.

Triumf

kobiety zależy bardziej od pięknej cery, niż od wielu innych jej wdzięków. Najwybredniejszym wymaganiom zadośćuczyni stałe używanie mydła Elida Favorit, które czyni cerę bardziej piękną i delikatną, niż była ona dotąd. Mydło Elida Favorit doskonale ochrania delikatną cerę. Przy niskiej cenie posiada dogodny format, gustowne opakowanie, silny, trwały i wytworny zapach. Przyjemne i orzeźwiające mydło produkcji krajowej.

Mydło ELIDA Favorit

פראיעקט פון א פעראָרדנונג וועגן קריגס-צושטאנד.

ווארשא, 26. (טעלעפאניש). דער קריגס-מיניסטער האט פארגעלעגט דעם מיניסטארען-ראט א פראיעקט פון א פעראָרדנונג וועגען איינפיהרען קריגס-צושטאנד אין צייט פון מלחמה.

לויט דער דאזיגער פעראָרדנונג וועלען צייטווייליג קענען אפגעשאפען ווערען פאלגענדע בירגער-רעכט: פערזענליכע פרייהייט, אונבעריהרליכקייט פון וואוינונגען, פרייהייט פון פרעסע, געהיימניש פון קארעספאנדענץ, רעכט אויף ארגאניזירען זיך, פערזאמלונגען און שאפען פעראיינען.

בעת א מלחמה וועט קענען געשאפען ווערען א ציווילע מלוכה-מאכט און דער הויפט-אנפיהרער פון דער ארמעע וועט האבען א דעה אין דער אדמיניסטראציע פון לאנד. עס וועלען פערלייכטערט ווערען די תקנות וועגען שנעל-געריכטען.

דימיסיע פון וויצע-יוסטיץ-מיניסטער.

ווארשא, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דא האבען זיך פערשפרייט קלאנגען, אז דער וויצע-יוסטיץ-מיניסטער קאר זאל זיך אפגעבען אין דימיסיע און אויף זיין ארט זאל בעשטימט ווערען דער פרעזעס פון ווארשעווער קרייז-געריכט קאמיענסקי.

מארשאלעק-געריכט איבער קארפאנטי.

ווארשא, 26. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). מאנטאג וועט ארויסגעטראגען ווערען דער אורטייל פון מארשאלעק-געריכט אין ענין פון דעפוטאט קארפאנטי.

געשטיגען די פוילישע הלואה-אבליגאציעס.

ווארשא, 26. (טעלעפאניש). פאריגע וואך איז אפיציעל נאטירט געווארען אויף דער פאריזער בערזע די לעצטע פוילישע הלואה 2435 פראנק וואס מאכט אויס 95,6 דאלאר. ד. ה. מיט 3,6 דאלאר העכער פון דעם עמיסיע-קורס.

קאנפערענץ פון געזעלשאפטען פאר עמיגראנטען-שוץ.

גענף, 26. (יט״א טעלעגראפיש). דער עקזעקוטיוו פון אינטערנאציאנאלע פריוואטע געזעלשאפטען פאר עמיגראנטען-שוץ האט דא אפגעהאלטען א זיצונג. צוו. אנד. איז בעהאנדעלט געווארען די פראגע וועגען דער פעראנטווארטליכקייט פון די שיף-געזעלשאפטען צוריק צו ברענגען די עמיגראנטען, וועלכע ווערען צוליב פערשידענע סבות נישט אריינגעלאזט אין די ערטער וואוהין זיי זענען געפאהרען. דער פארשטעהער פון „עמיגדירעקט“ יאקאבסאן האט אריינגעטראגען א רייה פארשלאגען וועגען אנ׳אינטים-נאציאנאלען אפמאך וועגען עמיגראנטען.

קאוונא, 26 (י.ט.א. טעלעגראפיש) ביים יודישען סוחר חוקר האט די פאליציי אדורכגעפיהט א רעוויזיע. די פאליציי האט ערקלערט, אז חוקר געפינט זיך אונטער א חשד, אז ער האט ערמארדעט א 16-יאהריגע מיידעל, וואס האט געטראגען צו זיי מילך.

דער בלבול האט ארויסגערופען א געוואלדיגע אויפרעגונג ביי דער יודישער בעפעלקערונג.

איינגעריסען זיך א דאך
און דערדריקט 50 פערזאן.

לאנדאן, 26 (אטע). אין ארינאגא האט זיך איינגעריסען א דאך איבער א גרויסען זאל, אין וועלכען ס׳האבען זיך געפינען 50 פערזאן. 8 פערזאן זענען דער׳הרג׳עט געווארען, די איבריגע אלע פערוואונדעט.

ערב אנ׳איבערקעהרעניש אין רומעניען
בראטיאנו נישט געשטארבען מיט קיין נאטירליכען טויט.— בראטיאנו׳ס לויה. - קארל איז טעטיג.

בערלין, 26 (ספ. טעל.) די דייטשע צייטונגען גיבען איבער סענסאציאנעלע ידיעות וועגען די כלומרשטע צוגרייטונגען צו א גרויסער איבערקעהרעניש אין רומעניען. דער איצטיגער פרעמיער ווינטיל בראטיאנו זאל זיין צו שוואך אקעגענצושטעלען זיך די אונרוהען. צווישען די אפיצירען און זעלנער געפינען זיך פיל אנהענגער פון קרוין-פרינץ קארל. ווינטיל בראטיאנו אנערקענדיג די געפאהר האט ארויסגערוקט אלס פרעמיער דעם איצטיגען אינערן-מיניסטער דוקא.

לאנדאן, 26 (ספ. טעל.) דא האבען זיך פערשפרייט קלאנגען, אז דער פרעמיער בראטיאנו איז נישט געשטארבען מיט קיין נאטירליכען טויט נאר זאל האבען פער׳סמט געווארען.

גענ. אווערעסקו ווערט בעטראכט אלס דער דעצידירענדער מלוכה - מאן פון רומעניען.

פאריז, 26 (ספ. טעל.) דער „מאטען“ ברענגט א דעפעשע פון בוקארעשט, אז אין רומעניען ווערט צוגעגרייט א רעוואלוציע.

בודאפעשט, 26 (ספ. טעל.) א געוואלדיגען איינדרוק האט דא געמאכט די ערקלערונג פון וויצע-פרעזידענט פון פארלאמענט הושאר, וועלכער האט אויף דער זיצונג פון דער נאציאנאל-פערזאמלונג ערקלערט, אז דער רומענישער קעניג קארל איז אין יאהר 1914 נישט געשטארבען מיט זיין אייגענעם טויט נאר איז פער׳סמט געווארען דורך דער דעמאלדיגער מלחמה-פארטיי, וועלכע איז אנגעפיהרט געווארען דורך בראטיאנו.

פאריז, 25 (ספ. טעל.) „אינפארמאציאן“ מעלדעט, אז די רומענישע רעגירונג האט בעפוילען איהר אמבאסאדאר אין פאריז מודיע צו זיין דעם קרוינפרינץ קארל, אז זיין צוריקקעהר קיין רומעניען וועט אונטער קיין שום אומשטענדען נישט טאלערירט ווערען.

בוקארעשט, 26 (אטע) אויף בראטיאנוס טרומנע זענען ארויפגעלעגט געווארען הונדערטער קרענץ. די קעניגין מאריא וועט פערזענליך אנטיילנעהמען אין דער לויה.

לויט בראטיאנוס צואה וועלען אין דער לויה-עגלה איינגעשפאנט זיין אקסען.

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20

גאסטראלען פון די בעליבטע אמעריקאנער קינסטלער

אננא און היימאן יאקובאוויטש

היינט, זונטאג, ד. 27-טען, 9 אין אָוועגד ווידערהאלונג פון דער פרעמיערע! צום ערשטען מאל אין לאדז

„זייער חופה-נאכט“

מעלאדראמע אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון טיגעל. ס׳ווערען געזונגען נייע געזאנגס-נומערן, וואס איז אין לאדז נאכניט געזינגען געווארען. הויפט-ראלען: „דארא“—א. יאקובאוויטש; „מאריס“—ה. יאקובאוויטש.

מאנטאג, דעם 28-טען, 9 אווענד גרויסע פאפולערע פארשט. פון 1 ביז 2.50

„די פוילישע חתונה“

אין 8 בילדער מיט פראלאג, געזאנג און טענץ פון טאמאשעווסקי. הויפט-ראלן: „שיינדעלע“—אננא יאקובאוויטש; „יאקא, ציגיינער-פידלער“—היימאן יאקובאוויטש.

דינסטאג, ד. 29-טען, 9 אווענד צו ביליגע פרייזען

די גרינע כלה

אלע פיעסען זענען רעזשיסירט פון היימאן יאקובאוויטש.

ס׳נעהמען אנטייל פרויען: בעזמאן, זעווקינא, מאכאראווסקא, פאדערמאן. מענער: אריעל, אייזענבערג, בירנבוים, באלבירסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, נייהויז, פאליאנסקי, צווייליך. מוזיקאלישע לייטונג: ל. זעלמאן. אדמיניסטראטאר: א. בעזמאן. ביהנע-לייטער: מאכאראווסקי.

בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען צו בעקומען אין פילהארמאניע-קאסע.

אנאנס! די נאהנטסטע פרעמיערע „מאלי-דאלי“.

לאדז. 27 נאוועמבער 1927.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 27 נאוועמבער 1927

די פאדערונגען
פון די יודישע דעפוטאטען.

ווייזט זיך ארויס, אז דער בלאק פון מינדערהייט-נאציאנאליטעטען צום סיים איז נישט פלוצלינג פון הימעל אראבגעפאלען. א טייל יודישע דעפוטאטען האט נאך מיט עטליכע וואכען צוריק זיך געווענדעט צום מארשאל פילסודסקי מיט א מעמאריאל, אין וועלכען זיי האבען אויסגעדריקט זייערע טענות, הלמאי די רעגירונג האט נישט מקיים געווען די הבטחה פון וו. פרעמיער בארטעל און האט נישט אריינגעבראכט די געהעריגע שנויים אין די בעציהונגען צו יודען.

די דעפוטאטען האבען א פנים געהאפט, אז די רעגירונג וועט זיך כאפען, כאטש אין דער לעצטער מינוט, פאר'ן וואהל-פעריאד, פערריכטען די צולה, אדער וועט לכל הפחות זיך פערענטפערען פאר יודען, הלמאי זי האט נאך עד היום קיין ווארט נישט געהאלטען. היות אבער קיינער האט נישט געהאלטען פאר נויטיג אפילו צו ענטפערען אויפ'ן מעמאראנדום, זענען די יודישע דעפוטאטען געגאנגען און געשאפען דעם נאציאנאליטעטען-בלאק...

איז ראשית פרעגט זיך: וואו איז עס געשריבען, אז מ'מעג פערקויפען די בירגערליכע פריוויליגיע פאר א טאפ לינזען? פארוואס מעגען די פוילישע פארטייען, כאטש זיי האבען נישט צו דער רעגירונג אזעלכע טענות, זיך בלאקירען מיט וועמען זיי ווילען, און יודען וואלטען געמוזט פאר עקאנאמישער גלייכבערעכטיגונג בעצאהלען מיט'ן פרייז פון פאליטישער רעכטלאזיגקייט?

און שנית — און דאס איז דער עיקר — זענען אונז סתם נישט פערשטענדליך די פאסטולאטען, וואס די יודישע דעפוטאטען האבען ארויסגעשטעלט.

שוין-זשע שטעלען זיי זיך פאר, אז די יודישע נאציע אין פוילען וואלט שוין גליקליך געווען, ווען מ'זאל מעגען רעגיסטרירען גרים, רעדען אויף פערזאמלונגען יודיש און העבראיש, אדער ווען אפילו מ'זאל שוין מעגען האנדלען א פאר שעה אום זונטאג און די מערק זאלען נישט אריבערגעטראגען ווערען הינטערן שטאט און די יארידים זאלען נישט איבערגעמאכט ווערען אויף שבת?

צי אז די רעגירונג וואלט אט דאס אלץ אדורכגעפיהרט און וואלט נאך אויך געגעבען א געהעריגע סובווענץ די יודישע שול-טיפען און וואלט אויך פריי געמאכט דעם אריינטריט אין די הויכשולען, וואלטען מיר שוין געמעגט איינגאנצען אויפהערען זיך מישען אין פאליטיק, ווייל אונזערס האבען מיר שוין אויסגעפיהרט? —

דוכט זיך, אז אט די אלע געפאדערטע טובות זענען ערשט א סימן פון אונזער רעכטלאזיגקייט סיי אין נאציאנאלען און נאכמעהר אין בירגערליכען זינען.

דוכט זיך, אז אונזערע פאדערונגען צו דער מעהרהייט אין פוילישען פארלאמענט ליגען גאר אויף אנ'אנדער פלאך: מיר ווילען, אז צוליב'ן נאמען יוד זאל א בירגער נישט פערלירען קיין האהר פון זיינע מענשליכע רעכט: פאר איהם זאלען אפען און פריי זיין אלע שטאפלען פון געזעלשאפטליכען לייטער, פון א סטרוזש און א קאנדוקטאר ביז א מיניסטער און א גענעראל, ס'זאל אויך פעררעכט ווערען די היסטארישע עולה לגבי די יודען, זיי זאלען דורך א מלוכה-אקציע, פלאנמעסיג, ווערען אינדוסטריאליזירט און אגראריזירט און זאלען אויך אין האנדעל נישט פערוקט ווערען אין הינטערגרונט. און מיר ווילען, אז פאר דאס אלץ זאלען מיר נישט דארפען בעצאהלען מיט אונזער אייגענארטיגקייט, מיט אונזער יודישער נשמה.

און אויב ס'וואלט א נס געשעהן און די רעגירונג וואלט אט דאס אלץ אונז איבער נאכט געגעבען, מיר וואלטען, אלס יודען, שוין לחלוטין נישט געהאט וואס צו פאדערען, ווי ס'האבען נישט די יודען פון ניו-יארק, פאריז, לאנדאן און אנדערע קולטור-מלוכות — וואלטען מיר ערשט דעמאלס געפאדערט אונזערע פולע אקריווע וואהל-רעכט, און אויב דורך וועלכער ס'איז סיבה וואלט אונזער דאזיגע רעכט געמינערט געווארען, וואלטען מיר זיך בלאקירט מיט פערשידענע אנדערע גרופירונגען, כדי דאס אונזערע צו דערגרייכען.

מיר זענען, פערשטעהט זיך, נישט אזוי נאאיוו, צו מיינען, אז אין דעם היינטיגען פוילען זאל מעגליך זיין אזא מין ראדיקאלע לעזונג פון דער יודישער פראגע. מיר פערשטעהען אבער נישט, פארוואס דארפען מיר עס אין דער דעמאקראטישען פוילען מוותר זיין אויף אונזערע רעכט וואס קומען אונז לויט די נאטירליכע געזעצען און וואס אלע דעמאקראטישע לענדער האבען אונז שוין מיט הונדערט יאהר צוריק געגעבען.

ווי אזוי קענען עס יודישע פארלאמענטארישע פארשטעהערס אפיציעל דאקומענטירען זייער הסכמה אויף יודישער רעכטלאזיגקייט?!

און וואסער שייכות סוף-כל-סוף האט אט דער מעמאראנדום צו די וואהלען? ווער האט עס זיי דערלויבט האנדלען מיט אונז ווי מיט שאף?

פ. א.

די פויליש-ליטווישע בעציהונג
און די סאוויעטישע נאטע צו פוילען.

מיר האבען שוין מיטגעטיילט, אז מארשאל פילסודסקי איז געווען אין ווילנע, וואו ער האט אפגעהאלטען בעראטונגען מיט א רייה מלוכה-לייט, ווי מ'גיט איבער וועגען די ענינים פון ליטע.

נאך די קאנפערענצען איז ער צוריקגעפאהרען קיין ווארשא.

די ווילנער בעראטונגען האבען זיך געפונען אין צוזאמענהאנג מיט דער גענפער סעסיע פון פעלקער-בונד-ראט, וועלכע הויבט זיך אן דעם 5-טען דעצעמבער. צוו. אנד. זאל אויף דער סעסיע בעהאנדעלט ווערען דער פויליש-ליטווישער קאנפליקט, וועלכער איז שוין אייגענטליך נמאס געווארען סיי די צדדים און סיי דער פעלקער-ליגע. דאס מאל האט דער ליטווישער פרעמיער וואלדעמאראס אנגעקלאגט פוילען פאר'ן פעלקער-בונד. וואלדעמאראס איז אנ'אלטער דייטשען-פריינד, וועלכער האט נאך אין 1918 י. אויפגעהויבען א טאאסט פאר דעם „אייביגען פריינדשאפטס-בונד" צווישען ליטע און דייטשלאנד. ער פיהרט עס די פאליטיק בנוגע פוילען, וועלכע איז זעהר ווייט פון א פריינדליכער און הגם דער פעלקער-בונד האט אנגענומען בעשלוסען אין א רייה קאנפליקטען צווישען פוילען און ליטע, פיהרט ער זיי נישט אויס, און בעטראכט, אז ליטע געפינט זיך אין א קריגסצושטאנד מיט פוילען.

די ווילנער בעראטונג האט עס געהאט די אויפגאבע צונויפצוזאמלען די נויטיגע מאטעריאלען און צושטעלען זיי דעם פעלקער-בונד, וועלכער זאל ענדליך איינמאל פאר אלעמאל ערלעדיגען די פראגע. די ווילנער „סלאווא" ארגאן פון די מאנארכיסטען, שרייבט וועגען דעם בעזוך פון פילסודסקין:

עס הערשט דא א שטימונג, וואס מ'ווייסט נישט אין דערפריה, וואס ס'וועט זיין אין אווענד, מ'רעכענט, אז פוילען וועט ערקלערען, אז אויב ליטע געפינט זיך אין קריגס-צושטאנד מיט אונז, וועט פוילען נישט האבען קיין אנדער אויסוועג, ווי אויך אנערקענען דעם זעלבען צושטאנד פאר פערפליכטענד אויך ביי אונז. מ'רעדט אויך, אז אין ווילנא זאל געשאפען ווערען א נאציאנאלע ליטווישע רעגירונג, וואס זאל בעשטעהען פון ליטווישע עמיגראנטען. מ'רעדט אויך, אז ליטע געפינט זיך ערב א מלוכה-איבערקעהרעניש.

די צייטונג שטעלט א פראגע, וואס האלט אפ פוילען בנוגע ליטע און ענטפערט אז — גארנישט: ווייל — רוסלאנד וועט נישט קענען אקטיוו זיך ווידערשטעלען געגען אנ'ענערגישער אנטי-ליטווישער אקציע, אויך דייטשלאנד וועט עס נישט טון, ווייל וואלט זי געוואלט שטיצען ליטע אין איהר בעהויפטונג, אז ווילנא איז איהר הויפטשטאט, וואלט זי נישט אונטערגעשריבען דעם צייטווייליגען האנדעלס-אפמאך מיט פוילען אינ'ם זעלבען טאג, ווען מארשאל פילסודסקי האט זיך בעראטען וועגען די ליטווישע ענינים.

און די צייטונג פיהרט אויס: מיר ווילען בענייען די אוניע פון ווילנע מיט קאוונא, אבער כדי דאס צו רעאליזירען, מוז מען אננעמען ענערגישע, דעצידירטע שריט".

צו דער דאזיגער פראגע בלייבט סאוויעט-רוסלאנד נישט גלייכגילטיג. די סאוויעטישע רעגירונג האט איבערגעגעבען דורך איהר געזאנדטען באגאמאלאוו א נאטע, אין וועלכער זי בעטאנט, אז זי איז נישט גלייכגילטיג צו דער אנגעשטרענגטער לאגע, וואס האט זיך געשאפען צווישען פוילען און ליטע און וואס בעדראהט דעם שלום. הגם זי נעמט זיך נישט צו ענטשיידען וועגען קאנפליקטען, האלט זי אבער, אז דאס איינהאלטען דעם שלום איז מעהר אפהענגיג פון פוילען, ווי פון ליטע, וועלכע איז צו שוואך אז זי זאל זוכען א דעציזיע אין איהרע סכסוכים דורך א בעוואפענטען קאנפליקט, אין דער נאטע ווערט אונטערשטראכען, אז די סאוויעטישע רעגירונג וועט זיך בעמיהען צו בעוויגען ליטע אויסצומיידען שריט, וואס זאלען פערשארפען די אנגעשטרענגטע לאגע און זי איז זיכער, אז מ'קען דעם סכסוך ערלעדיגען אויף א פרידליכען אופן. ווייטער ווערט אין דער נאטע געזאגט, אז די עפענטליכע מיינונג איז בעאונרוהיגט מיט די ידיעות וועגען א ראדיקאלער לעזונג פון דעם ליטווישען קאנפליקט, וואס האבען זיך בעוויזען אין דער ערנסטער פוילישער פרעסע און זענען נישט אפגעלייקענט געווארען. די סאוויעט-רעגירונג אלס דער נאהנטסטער שכן פון פוילען און ליטע איז דירעקט פעראינטערעסירט אין שלום אויף מזרח-אייראפא און מוז דעריבער מיט דער גאנצער ערנסטקייט מאכען אויפמערקזאם אויף דער דראהענדער געפאהר.

צום סוף ווערט אין דער נאטע געזאגט, אז די פוילישע רעגירונג, וואס האט ערשט נישט לאנג אויף א פייערליכען אופן פערזיכערט וועגען איהרע שלום-טענדענצען וועט געפינען א וועג צו פערמיידען די מלחמה-געפאהר און וועט פערשטעהן דעם סאוויעטישען ארויסטריט אלס א שריט צום אלגעמיינעם שלום און בפרט צו פריינדליכע און פרידליכע בעציהונגען מיט פוילען.

קיין תשובה אויף דער נאטע האט נאך פוילען נישט געגעבען. מ'ערווארט, אז די נאהענטע וואכען וועלען אונז אריינברענגען אנ'אויפקלערונג אין די ליטוויש-פוילישע בעציהונגען.

הערש דוד נאמבערג'ס ערשטע נסיעה קיין ווארשא.
אביסעל זכרונות.
פון משה פיינקינד.

ס'איז געווען מוצאי שבת אין א ווינטער נאכט, אין די ניינציגער יאהרען, ווען הערש דוד נאמבערג איז געקומען א צעטראגענער קיין פיעטרקאוו אוועקלויפענדיג פון ראדאמסק צוליב א סקאנדאל, וואס זיין שווער האט געמאכט, כאפענדיג זיין קעסט-איידעם פרייטאג צו נאכטס לייענען א השכלה ספר...

געקומען איז נאמבערג צו זיינעם א חבר מענדעל ווייסהאף, כדי דא זיך א געוויסע צייט אויפצוהאלטען ביז ער וועט האבען אויף הוצאות ווייטער צופאהרען...

און טאקע באלד נאך זיין קומען האט איהם זיין חבר צו מיר געבראכט, אז איך זאל נאמבערג'ן א „משלנו'ניק" אין מיין „עלית-הקיר" האלטען אין בוידעם-שטיבעל אין דער יודען-גאס נעבען דער שוהל, א געוויסע צייט, ביז מען וועט איהם קענען עקספעדירען קיין ווארשע.

אנגעטון איז נאמבערג געווען שבת'דיג, אין א קאפאטע, פון וועלכען עס האט ארויסגעקוקט א לאנגער טלית-קטן און פון אויבען איז ער געגאנגען א טכויירישען פעלץ מיט א נורקענעם קראגען, פול מיט פעדערן, נישט גאנץ זויבער.

אריינקומענדיג אין מיין „דאכשטשיבעל", איז ער געווען זעהר צוטראגען, אבער נישט פערצווייפעלט, פון טויטבלייכען פנים האבען ארויסגעקוקט צוויי פינקעלדיגע חריפות'דיגע אויגען, פערדעקט מיט א גרויסען סאמעטענעם קאשקעט...

איך בין גראד געזעסען אין מיין שטיבעל און האב מיר געקאכט טעה, ווי זיין בעגלייטער, האט מיר דעם „יונגען משכיל" נאמבערג פון ראדאמסק פארגעשטעלט, האב איך איהם טאקע געהייסען אויסטון דעם פעלץ און זיך זעצען צום טיש און זאלבעדריט האבען מיר גענומען טרינקען טיי.

נאמבערג האט זיך אנגעהויבען צופיהלען אין מיין שטוב היימיש. אויף מיין פראגע, וואס עס האט איהם באלד מ'צאי שבת געבראכט קיין פיעטרקאוו, האט ער א שווערען זיפץ געגעבען און מיר דערצעהלט, אז די סיבה פון זיין קומען אהער, איז זיך צו בעפרייען פון די פאנאטיקער און זיינע רודפים אין ראדאמסק, רע-דומסק, ווי ער פלעגט די שטאדט אנרופען.

א לאנגע צייט, האט ער מיר ווייטער דערצעהלט, ווי זיינע שוויגערלייט, ביי וועלכע ער האט געגעסען „קעסט", זענען איהם מקצר ימים, צוליב דעם, וואס ער לעזט אפיקורסישע ספרים, ווי מען האט אנגערופען די השכלה ספרים אין דער העבראישער שפראך, און ווייל מען רעדט אויף איהם אין דער שטאט. ס'האלט שוין דערביי, אז מען זאל איהם ארויסווארפען פון שטיבעל, אין וועלכען ער האט צוזאמען מיט זיין שווער געדאווענט.

דעם לעצטען שבת צונאכטס ווען ער האט געלייענט א בוך ביי זיך אין דער וואוינונג, וועלכע האט זיך געפונען אין פארטער אויפ'ן הויף איז איהם זיין ווייב איהם געלאפען פער'מסר'ן פאר'ן פאטער, און דערזעהענדיג דורכ'ן פענסטער ווי דער שווער מיט דער שוויגער קומען אן, האט ער מורא האבענדיג פאר א פסק, ארויפגעדרעהט די לאמפ וואס האט געברענט אויפ'ן טיש. די שוויגערלייט האבען דאס בעמערקט און האבען זיי איהם געמאכט א גרויסען סקאנדאל. עס זענען זיך צוזאמענגעלאפען אלע שכנים, הימעל עפען דיך, וואס האט זיך דארט דעמאלט אפגעטון צוליב די שמד-ספרים, וואס ער לעזט און צוליב דעם חלל שבת בפרהסיא, אז עס איז נאמבערג'ן קוים געלונגען אין דער פינסטערניש ארויסצורייסען זיך פון זייערע הענד און צו מאכען גולה עמוקות.

ערשט ווען דער עולם איז זיך שוין צוגאנגען און אויפ'ן הויף איז שוין רוהיג געווען, און זעהענדיג, אז אין צימער געפינט זיך נישט מעהר ווי זיין ווייבעל, וואס האט איהם אזוי „פערזיסט" דאס לעבען, האט ער אין דער פינסטערניש געכאפט אויף זיך דאס פעלצעל, וואס ער האט בעקומען פון זיין שווער, אלס מתנה צו דער חתונה און די „כתבים" זיינע און איז מיט די עטליכע גילדען, וואס ער האט נאך פערמאגט, מיט א פראכטצוג געקומען קיין פיעטרקאוו. און אזוי ווי די פאר גראשען זיינע האבען נאר געקלעקט ביז פיעטרקאוו, איז ער דא אפגעשטיגען צו שאפען זיך אויף הוצאות הדרך ווייטער צו פאהרען...

דערצעהלט האט נאמבערג די דאזיגע מעשה גאנץ בנעימות, און געטרינקען צווישען יעדע פאר ווערטער א שלוק טעה, און דאן האט ער ארויסגענומען פון דער טאש א פעקעל „כתבים", מיט העבראישע שירים, וועלכע ער האט אנגעשריבען לויט'ן סטיל און פארם פון יהודה ליב גורדון (יל"ג) און אויך אויף אזעלכע טעמעס, וואס זענען געווען עהנליך לויט דעם אינהאלט צו יל"ג'ן.

די שירים זיינע זענען געווען עכט משכיליש און סאטיריש געשריבען, סארקאסטיש בייסענד. אין פיעטריקאוו איז נאמבערג פערבליבען 2—3 טעג און האט זיך געהיטען פאר דער משפחה אייזענבערג, וועלכע ער האט דא געהאט, זיי זאלען זיך נישט דערוויסען, אז ער איז אין פיעטריקאוו, נאכדעם ווי מיר האבען צונויפגעזאמעלט עטליכע גילדען, האט מען איהם עקספעדירט קיין ווארשא, אהין האט ער געשטרעבט צו פאהרען, כדי זיך צו בעקענען מיט פרץ'ן.

דאס איז געווען די ערשטע נסיעה פון הערש דוד נאמבערג'ן קיין ווארשא, נאכדעם ווי ער האט דאס שטיבעל און זיין „רבי" פערלאזט...

דעמאלט האב אויך איך איהם, דעם אויסגעבלאסטען דארען יונגערמאנטשיק, צום ערשטען מאל קענען געלערנט. אבער קיינמאל האב איך נישט פערגעסען הערש דוד'ס שלאפראק און דעם גרויסען טלית קטן, אין וועלכען ער האט זיך מיר צום ערשטען מאל פארגעשטעלט, און זיינע קלוגע אויגען, וועלכע האבען יעדען אזוי טיף דורכגענומען און דורכגעשפיזט ווי מיט שפיזען, און אזוי שעהן געחלומט און אזוי ליבליך געקוקט.

און ווען מיר פלעגען זיך ביי א געלעגענהייט צונויפטרעפען, האט ער אויך קיינמאל נישט פערגעסען אין דער משכילישער גאסטפריינדשאפט, וועלכע ער האט צום ערשטען מאל גענאסען אין דעם עלית הקיר, אין דעם בוידעם-שטיבעל אין פיעטריקאוו...

בערישעל בענצוראל

שפאנענדע געשיכטע פון א לאדזער אונטערוועלט-העלד, וועלכער האט דורכגעמאכט א ריי מערקווירדיגע גלגולים.

ס ו ף *)

איינמאל אין אנהויב 1912 — האט בערישל אנגעהויבען זיינע זכרונות — בין איך געזעסען אין א רעסטאראן אין צענטרום פון שטאט און האב געגעסען מיטאג. פלוצלינג הער איך א געוואלד פון צווייטען צימער. איך לויף שנעל דארט אריין און זעה, ווי עטליכע שקצים שלאגען דעם רעסטאראטאר. דאס געשלעג איז אויסגעבראכען דערפאר, וואס די „געסט" האבען נישט געוואלט בעצאהלען פאר דער סעודה. בכלל האבען זיך די חברה-לייט זעהר חוצפה'דיג אויפגעפיהרט: אפגעלאכט פון די דארט זיצענדע יודען געטשעפעט זיי און אפילו זיך געווארפען שלאגען.

יעדער האט מורא געהאט זיי זיך א קעגענצושטעלען. מיך האט די אויפפירונג פון דער חבריא אזוי אויפגערעגט, אז איך האב געכאפט א שטול און זיך גענומען מיט זיי זיך אפצורעכענען.

אין משך פון איינינגע מינוט זענען זיי ארויסגעווארפען געווארען אויפ'ן גאס. דארט האב איך זיי אזוי מקים פסק געווען, אז זיי וועלען שוין אנזאגען קינדס קינדער מיט קיין יודען נישט אנצוהויבען.

די דאזיגע סצענע האט בעמערקט אנ'עלטערער הער, וועלכער האט זיך די גאנצע צייט געפונען אין רעסטאראן און אויך וועלכען די שקצים האבען זיך אויך געהאט בעווארפען. דער הער איז געווען א גרויסער סוחר פון כלאבאדקע ביי קיעוו, וואו ער האט אויך געהאט א רעסטאראן.

קיין לאדזש איז דער סוחר געקומען קופען סחורה. מיין גבורה און דרייסטקייט איז איהם אזוי געפאלען, אז ער האט זיך צו מיר געווענדען מיט א פאר שלאג איך זאל מיט איהם מיטפאהרען און אננעמען א פאסטען ביי איהם אין רעסטאראן.

דאס לעבען פון א בראדיאגע אין לאדזש איז מיר שוין נמאס געווארען און איך האב גערן איינגעשטימט באלד מיטצופאהרען, נישט געזעגענדיג זיך אפילו מיט מיינע דאמאלדיגע בעקאנטע. אין קיעוו טאקע ביי דעם הער אין רעסטאראן האב איך זיך זעהר בעקוועם איינגעארדענט און געלעבט גאנץ רוהיג און צופרידען ביז'ן אויסברוך פון דער מלחמה.

שפעטער האט מען מיך אפגעשיקט אויפ'ן פראנט וואו איך האב זיך ארומגעוואלגערט אויף פערשידענע ערטער כמעט 3 יאהר.

בעת דער באלשעוויסטישער איבערקערעניש וואו דער רוסישער פראנט איז זיך צופאלען און אלע זענען זיך צולאפען, בין איך אויך מיט איינינגע קאלעגען, זעלנער, צוריקגעגאנגען קיין קיעוו. אויפ'ן וועג האבען מיר גענעכטיגט אין א דארף, וואס האט געהערט צו א גרויסען פריץ. די פויערים האבען זיך צובונטעוועט און דער'הרג'עט דעם פריץ און זיין בני בית און צוגעראבעוועט אלץ וואס האט נאר פאר זיי געהאט דעם מינדעסטען ווערט.

א טאכטער פון פריץ, א סטודענטקע מעדיצין איז געווען אלס בארימהערציגע שוועסטער אויפ'ן פראנט. ווען די גאנצע פראנט-ארמעי איז זיך צולאפען, איז די דאזיגע פריילין אויך אהיים צו זיך אין דארף, נישט וויסענדיג פון גאנצען חורבן אנגעקומען אין דארף איז זי פונקט דעמאלט ווען איך האב דארט גענעכטיגט. די פויערים זענען געווען אזוי צווילדעוועט און פערביסען אויפ'ן פריץ, אז זיי האבען זיך אפילו געגרייט אפצורעכענען אויך מיט זיין טאכטער.

איך האב פערשטאנען, וואס פאר א סכנה ס'דראהט דעם מיידעל. כ'בין גלייך א וועק אין פוטאר. איך האב איהר אלץ איבערגעגעבען מיט גרויסע שוועריקייטען איז מיר געלונגען אפצורייסען דאס מיידעל פון די פויערישע הענט און זי אוועקצופיהרען קיין קיעוו.

מיין אמאליגער שעף האט שוין נישט געלעבט. דער לוקסוס - רעסטאראן איז שוין געווען דאמאלט בעזעצט דורך עפעס אנ'אינסטיטוציע.

איך האב זיך גענומען דעריבער זוכען צו'אנדערן פאסטען און טאקע בעקומען א־בייט אין א יתומים-אנשטאלט.

איך האב זיך בעמיהט וועגען א בעשעפטיגונג אויך פאר דער פריילין, דעם פריץ'ס טאכטער.

מיר האבען טאקע אין דעם יתומים-הויז געארבייט צוזאמען איינינגע חדשים. דורך דער צייט האבען מיר זיך אזוי צוזאמענגעלעבט, אז מיר האבען בעשלאסען זיך צו פערבינדען אויף אייביג. קיין בעזונדערע פארמעלע שוועריגקייטען האט די פערשידענקייט פון אונזערע רעליגיעס נישט אנגעטראפען.

מיר האבען פארמעל חתונה געהאט און געלעבט גאנץ צופרידען, מיין פרוי האט זיך איינגעלעבט אין דער יודישער סביבה, בעקענט זיך מיט אלע דינים און מנהגים, פערקעהרט כמעט בלויז צווישען יודען און שפעטער פארמעל איבערגעגאנגען צום יודענטום.

שטעטער האבען מיר זיך איבערגעצויגען קיין ארענבורג, וואו איך האב בעקומען א פאסטען אלס פערוואלטער פון א זאוואד. אויפ'ן זאוואד האבען געארבייט פיל פאליאקען, געוועזענע מיליטער-לייט.

פון די פאליאקען האב איך זיך דערוואוסט, אז ס'ארגאניזירט זיך א פוילישע מיליטערישע אפטיילונג, וועלכע וועט האבען דעם ציל צו בעפרייען פוילען.

אין קורצען האט זיך טאקע געגרינדעט אזא אפטיילונג, אין וועלכער פיל פון מיינע חברים ארבייטער פון זאוואד זענען אריינגעטרעטען.

דער ציל צו בעפרייען פוילען — דאס לאנד, וואו איך בין געבוירען, וואס די אפטיילונג האט זיך געשטעלט, האט מיר זעהר געפעלען און איך האב בעשלאסען אויך אריינצוטרעטען.

אגב איז אין דער געגענד געווארען וואס אמאל אומרוהיגער, פערשידענע גענעראלען און אטאמאנען האבען ארגאניזירט באנדעס, וועלכע האבען געגענזייטיג זיך געשלאגען און בעקעמפט נישט שוינענדיג אויך די פרידליכע בעפעלקערונג און הויפטזעכליך יודען. אונזער אפטיילונג האט זיך געפונען אונטער דער אנפיהרונג פון גענ. דאוובור-מושניצקי'ן.

לאנג האבען מיר זיך ארומגעשלעפט, פיל שלאכטען דורכגעמאכט. נישט איינמאל האב איך איינגעשטעלט מיין לעבען נישט בלויז אין קאמף געגען אונזערע ארמעי-שונאים, נאר איך האב אויך אפגעראטעוועט צענדליגער מאל יודישע משפחות און אפילו גאנצע קהלות פון א זיכערען טויט מצד פערווילדעטע באנדעס, וואס האבען דעמאלט גראסירט אומעטום אין די מלחמה-געביטען.

ענדליך זענען מיר אנגעקומען קיין פוילען. מען האט אונז געמאכט א הערצליכען קבלת פנים. אונזערע אפטיילונגען זענען אריינגעגאסען געווארען אין דער ארמעע און ווייטער אפגעשיקט געווארען אויפ'ן פראנט געגען די באלשעוויקעס.

אזוי ווי איך בין אבער געווען ערשעפט האט מען מיך אנערקענט פאר נישט קאמפספעהיג און בעפרייט פאר מיינע העלדענטאטען און פערדינסטען האט מען מיך בעשאנקען מיט אנ'אפיצירען-ראנגע. איך האב אויך בעקומען צוליב דעם אזא פעראנטווארטליכען פאסטען.

ערשט מיט א קורצע צייט צוריק איז מיר געלונגען צו ברענגען מיין פרוי קיין לאדז. מיר האבען זיך שוין דא גאנץ גוט איינגעארדענט. מיינע עלטערן אבער, הגם זיי זענען שוין דורך דער צייט פעראָרימט געווארען, ווילען זיך נאך אלץ מיט מיר נישט איבערבעטען, זיי ווילען אפילו פון מיר נישט צונעמען די שטיצע, וואס איך שיק זיי צו פון צייט צו צייט.

דאגעגען דאס מיידעל, וואס האט ביי אונז געדינט און איך האב זי פערפיהרט, האט פון מיר שוין געהאט גרויסע טובות.

איך זעה אויך ווי ווייט מעגליך צו העלפען מיינע אמאליגע פריינט און איבערהויפט ארימע יודען. הגם קיינער געדענקט מיך נישט און ווייסט נישט, ווער איך בין.

ארגוס.

*) זעה „נייער פאלקסבלאט" נומ' 270

ZŁOTY MEDAL na WYSTAWIE w KATOWICACH 1927.
Zastępca na Łódź: S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

Dr. med H. LUBICZ
צעגעלניאנא 43, טעל. 41-32
ספעציאליסט פאר הויט, וועגערישע און מענער-שוועכע קראנקהייטען, מיט היילונגס-קווארץ לאמפען (האר-אויספאל).
נעהמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אוונט.

Dr. PRYBULSKI
זאוואדזקא 1, טעל. 25-38.
וועגערישע און האר-הויט-קראנקהייטען. מענער שוועכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל), רענטגען-שטראהלען.
נעמט אן פון 9—1 און פון 4—6 אוונט
דאמען פון 4—5 נאכמ.
ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.

פאבריק פון
זשירנאנדאלען
ווי אויך גאלוואנישע
בראנזיר-אנשטאלט
מ. לידער, לאדז
צעגעלניאנא 33, טעל. 53-41
נעהמט אן אלערליי געגענשטענדע צו איבערגילדען, פערזילבערען, ניקלען, בראנזירען און אקסידירען. עס ווערען אויסגעפיהרט אלערליי רעפאראטורען פון פערשידענע מעטאלענע און זילבערנע געגענשטענדע פינקטליכע אויספיהרונג. גוט און ביליג מיט א גאראנטיע פאר דויערהאפטיגקייט. 48

ZAKŁAD RYSOWNICZY i malowania ręcznego
M. Szwarcowski
NARUTOWICZA 36, tel 35-25.
stale na składzie wielki wybór wzorów do haftu ręcznego i maszynowego. — Ceny niżej konkurencyjne. 970

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט
M. KARABASOW
וסכאדניא 31 (אין הויף) טעלעפאן 59-09
היילט, פלאמבירט צ חט צייהן, גאנץ אהן שמערצען, קינסטליכע ציינער אהנע גומענס און רעפאראטורען ווערען שנעל און ביליג אויסגעפיהרט.
נעהמט אן פון 9 פריה ביז 8 אין אווענד. 195
לעטשניצע פרייזען. בעראטונג אומזאנסט.

מעבעל | קויפט נישט קיין | מעבעל
מעבעל
בעפאר איהר איבערצייגט אייך נישט איז מיין
44 מעבעל-געשעפט 44
גדאנסקא (דלוגא)
טעלעפאן 56-62
CH. ŁAZNIK
זר פט מיר קענט איהר מעבעל שעהן גוט בעקומען פערשידענע און ביליג.
בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואנען, סעלצען, נייי-מאשינען, סאמאווארען, אנציגער א. א. וו. איך צאהל די העכסטע פרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט
St. GELBERG
זאכאדניא 15, טעל. 31-08
היילט גאנץ פערגאטליכעס ציינען און מונד-קראנקהייטען, ציהן ציהונג אהן שמערצען, היילט מיט ליכט בעשטראהלונג, ספעציעלער לאבאראטאריום פון קינסטליכע ציינער. נעהמט אן פון 9—12 פארמיטאג און פון 5—7 אין אוונט. צו ביליגע פרייזען. 142

פעלץ-ווערקשטעל פון ח. האכענבערג
קאמיענא-גאס 2
נעהמט אן אלערליי קירזשנער-אויסארבייטונגען לויט די נייעסטע אויסלענדישע פאסאנען און פיהרט אויס רעיעל און צו קאנקורענץ-פרייזען. ספעציאליסט פון פאקען-מאנטלען, פאקענע היטלען ווי אויך שטריימלען.
מיט אכטונג ח. האכענבערג, קאמיענגא 2, פראנט-געוועלב.

בעקאנטמאכונג !!!
דערמיט ווערט אויפמערקזאם געמאכט אז
געברידער טויבע,
וועלכע האבען זיך בעריהמט געמאכט אין גאנץ פוילען בעזונדערס אין לאדז מיט זייער אויסגעצייכענט שפילען, גוטער און צופרידענשטעלענדער בעהאנדלונג עמפעהלען זיך אויף חתונות, בעלער און אנדערע שמחות. בעשטעלונגען ווערען אנגענומען אויף פאלגענדע אדרעסן:
נאווא-צעגעלניאנא 22,
אל. 1-טער מאי 18,
וסכאדניא 18.

י. טויבע.

בעמ.: חתונות, בעלער און שמחות, וואס קומען פאר שבת ווערען פון די געב. טויבע נישט אנגענומען. — געדענקט די אדרעס!

איזידאָר לאַזאַר*)

אַ מיידעל צו־גאַסט

דאָס רעדעל יונגוואַרג איז אַלץ גרעסער געוואָרען, און עס האָט זיך קיינעם נישט געוואָלט פונאַנדערגעהן, ביז עס איז שוין גאָר שפּעט געוואָרען; די בהמות זענען געקומען פון פעלד מיט דעם ריח פון פרישע מילך אין זייערע פולע, שווערע אַראָפּהענגענדיגע אייטערס, און די באַלעבאָסטע, רייזע די טענדלערקע, האָט דורך דער אָפענער טיהר געשריען פון קיך אַרויס צום גאַניק, אַז די מילכיגע פאַרפעל איז שוין פאַרטיג, כיענקע זאָל גרייטען צום טיש, און דער גאַסט זאָל אַזוי גוט זיין געהן עסען וועטשערע...

די פּאַריזער סטודענטקע איז געווען צופרידען פון דער נייער אומבעקאַנטער אומגעבונג, אין וועלכער איהר לעבענס־שטייגער וועט זיך אַביסעל אומענדערען אויף אַ פּאָר מאָנאַטען, ביז מען וועט זיך דאַרפען אומקעהרען צוריק אין אוניווערזיטעט. זי האָט מיט אַמאָל זיך דערשפּירט פּריש און בעקוועם מיט אָט די גרויסע קינדער. זי האָט ביי דער נאַכט זעהר זיס געשלאָפען ביי דעם אָפענעם פענסטער. אָבער האַנישישיקער חברה־לייט האָבען אַ גאַנצע נאַכט נישט צוגעמאַכט די אויגען און ביז פאַרטאָג האָט מען אַלץ גערעדט וועגען אי ה ר, וועגען דעם גאַסט פון פּאַריז, פון וועלכע אַלע, סיי די בחורים, סיי די מיידלעך, זענען געווען ענטציקט.

אויף מאָרגען גאַנץ פריה זענען זיי שוין אַלע געשטאַנען אין דרויסען און געקוקט און געוואַרט, ווען ווען „זי" שוין אַרויסגעהן אין שטעטעל, צו כאַפּען פרישע לופט: איז זי דאָך ספּעציעל צוליב דעם אַראָפּגעקומען אַהער!.. יענע באַלעבאַטישע יונגליך און פּרייליינס, וועלכע זענען ביטאָג ליידיג, ווי, למשל, שמואליק משה יאָסע דעם אייזענקרעמער'ס, זענען געווען גליקליך, וואָס זיי האָבען איהר געקאָנט בעגלייטען און ווייזען דעם וועג אין וואַלד. אין אָוונד אָבער, ווען זי האָט זיך אומגעקעהרט צוריק אַהיים, אין רייזע דער טענדלערקע'ס הויז, האָט זי שוין ווידער געפונען דעם גאַנצען נעכטיגען „רעדעל" יונגוואַרג אויסגעזעצט אויפ'ן גאַניק, און זי איז ווידער, ווי נעכטען, אַריינגעשפּרונגען אין מיטען מיט אַ געלעכטער, מיט אַ שטיפּעריי, און יעדער בחור און יעדע מיידעל, וואָס האָט דעם טאָג געאַרבייט, האָט איהר געמוזט דערצעהלען, וואָס זיי האָבען געטון און ווי זיי האָבען די צייט פאַרבראַכט... זי האָט זיי אויך מיטגעטיילט וועגען איהרע ערשטע איינדרוקען פון זייער שטעטעל, געשמועסט מיט זיי פריינדליך, ווי אַ גלייכע מיט אַ גלייכע. אָבער איהרע ווערטער זענען געווען אויסגעמישט מיט אַ לעבעדיגען וויץ און מיט פאַרגלייכונגען פון דער גרויסער וועלט, און די קליינשטעטלדיגע קאָמפּאַניע האָט נישט נאָר פריילעך געלאַכט, נאָר אָפּטמאָל אויך גאַנץ ערנסט זיך פאַרטראַכט...

און אָט אַזוי איז עס געגאַנגען טאָג פאַר טאָג. מען האָט זיך מיט דער פּאַריזער סטודענטקע בעפריינדעט ווי מיט אַ שוועסטער; מען האָט אָבער דאָך בשעת־מעשה געפיהלט אין איהר עפּעס גאָר אַנ'אַנדער מין בעשעפעניש, אַלע יונגע הערצער האָבען זיך צו איהר געצויגען. די ליידיגגעהערס פלעגען פון איהר נישט אָפּטרעטען אַ גאַנצען טאָג און מיטמאַכען מיט איהר אַלע איהרע שפּאַצירען און אַלע איהרע שטיפּערייען, וועלכע זי פלעגט אָהן אויפהער צו טראַכטען. די יונגע בעלי־מלאכות און אַרבייטערקעס, ווידער, פלעגען זיך נישט קענען דערוואַרטען די מינוט, ווען זיי וועלען קענען אַוועקלייגען דעם האַמער אָדער די נאָדעל, כדי זיי זאָלען קענען זיך אויסזעצען ביי רייזע'ן אויפ'ן גאַניק און פאַרברענגען מיט „איהר"...

בלויז שבת, בשעת אַלע זענען פריי, פלעגען אַלע גלייך שוין אַ גאַנצען טאָג מיט איהר זיין צוזאַמען; די האַנישישקער יודישע זיהן און טעכטער פלעגען זיך אויספּוצען שבת'דיג; דאַן פלעגט גאָלדע גרינשטיין, די פּאַריזער סטודענטקע, אויך זיך שענער אָנטון. ערשט דאָ האָט מען אויף איהר דערזעהן דעם אמת'ען פּאַריזער חן: פּאַריזער זילבערפאַרביגע מעסטעס מיט הויכע קנאַפּעל, זיידענע זאָקען פון לייב קאָליר, זעמעשנע הענטשקעס... און דערביי איז זי זיך נאָך אַלץ אַזוי איינפאַך, אַזוי פריינדליך, פונקט ווי אין איהרע וואָכעדיגע קליידער, בערקע, דער בערשטער, אַ אויסגעבלייכטער, אָבער אַ „לינקער" אַרבייטער, וועלכער נישט קוקענדיג אויף זיין האַס צו דעם בורזשואַזען קלאַס, האָט זיך אויך גאָר אין גיכען אָנגעשלאָסען אָן איהר סוויטע, וואָס האָט געוואַקסען פון טאָג, האָט פון איהר גלייך דעם ערשטען שבת געכאַפּט אַ בייזען אָפּשניט. ער פיהרט שוין פון לאַנג אין שטעטעל אַ קאַמף געגען דער רעליגיע און דערפאַר האָט ער זיך געמאַכט אַ מנהג, אַז ער קומט שבת אין קלויז צום דאַווענען און מאַכט דאָרט חוזק פון רב. אָבער, אַז זי האָט איהם געסטראַשעט, אויב ער וועט נאָך אַמאָל זיך דערוועגען מצער צו זיין דעם אַלטען מאַן, וועט זי מיט איהם מעהר נישט אויסרעדען אַ וואָרט, — האָט ער איהר צוגעזאָגט, אַז פון היינט מאָל אָן לאָזט ער צורוה דעם רב און זיין יאַרמולקע, אַבי זי זאָל זיך אויף איהם נישט בייזערען...

אין איינעם פון די נאָהענטסטע שבת־צו־נאַכט איז ביי כיענקען, רייזע דער טענדלערקע'ס טאָכטער, וואו די פּאַריזער סטודענטקע האָט געוואוינט, אויסגעפאַלען איהר געבורטס־טאָג, און זי האָט לכבוד דעם איינגעלאַדען צו זיך אַלע איהרע חבר'טעס און בעקאַנטע, האָט מען געגעסען וויינפּערלעך, קאַרשען און פריש־געפּרעגעלטע אַגרעס־פּלעצלעך, וועלכע מען האָט פאַרטרונקען מיט קאַלטע לימאָנאַד, און דערביי האָט מען געזונגען און געטאַנצט. די פּאַריזערקע האָט מיט אַלעמען מיטגעטאַנצט און געוויזען, ווי מען געהט אין פּאַריז אַ „דזשימי" און ווי מען דרעהט אויס אַ פאָקס־טראָט... אין האַנישישאָק האָט מען נאָך אַזוינס נישט געזעהן און נישט געהערט!... די בחורים האָבען פאַרלאָרען דעם לעצטען טראָפּען פון זייער פאַרשטאַנד... זיי האָבען זיך ביז איינער אין איהר שטערבליך פאַרליבט... עס האָט אָבער קיינער פון זיי נישט געוואַגט דאָס אַרויסצולאָזען פון מויל... זיי פלעגען נאָך אָפּט זיפצען און צו זייערע אייגענע מיידלעך זענען זיי געוואָרען קאַלט ווי אייז...

לייבקע דער שמיד, וועלכער איז אין אמת'ן אַ גאַנץ שעהנער יונג, בשעת ער וואַשט נאָר אָפּ די סאַזשע פון זיין פּנים, האָט געזאָלט שוין שבת־נחמו שוין שרייבען תנאים מיט חנה'לע די זאָקען מאַכערקע; זי האָט שוין דעם נדן אָנגעגרייט און איהר אויסשטייער אויפגענייהט; האָט ער פּלוצלינג זיך געמאַכט ווי ער וואָלט אָן דעם גאָר געהאַט פאַרגעסען; און אַז זי פלעגט איהם דערמאָנען פלעגט ער אָנהויבען מרה־שחורה'דיג צו גענעצען... מען האָט גאָרנישט געקאָנט פאַרשטעהן, וואָס מיט איהם איז געוואָרען... שטענדיג אַ לעבעדיגער, אַ לוסטיגער, איז ער געוואָרען מיט אַמאָל אומעטיג און פאַרטראַכט...

און אַז איינמאָל, אין אַ שעהנעם זומערדיגען פאַרנאַכט, ווען מען איז געזעסען אַלע צוזאַמען ביי רייזע די טענדלערקע אויפ'ן גאַניק, האָט איהם די „סטודענטקע" געפרעגט, וואָס איז ער עפּעס אַזוי פאַר'חלומ'ט, און פאַרוואָס לייגט ער אַלץ אָפּ דעם קנס־מאָל מיט חנה'לע'ן, אויף וועלכען זי, די סטודענטקע, וואָלט וועלען זיין און זיך מיט זיי צוזאַמען לוסטיג מאַכען — האָט ער מיט אַ טיפען קרעכץ געענטפערט:

(פאָרטזעצונג קומט)

*) זעה „נייער פאָלקסבלאַט" נומ' 270

וואָס איז אַזוינס די בענזאָל־זייף
„BLASKOLIN"?

שוין פון לאַנג זוכט מען אַ מיטעל, וועלכעס זאָל קענען די זייף, אַ חוץ דער שטענדיגער אייגענשאַפט, צו רייניגען שמוץ אויך האָבען די אייגענשאַפט פון פעטס־צולאָזען. אַלע פּרואוון אין דער ריכטונג ווי צוצוגעבען צו דער זייף טערפּענטין, בענזין, בענזאָל, טעטראַכלאָר א. ז. וו. האָבען נישט געגעבען די נויטיגע רעזולטאַטען. די אַלע אויבענדערמאָהנטע סובסטאַנצען האָבען שנעל אויסגעוועפּט און דעריבער האָט די זייף פאַרלוירען די פעהיגקייט צו צולאָזען די פעטסען.

ערשט די נייע ערפינדונג, געשטיצט אויף די לעצטע וויסענשאַפטליכע דערגרייכונגען, האָט געגעבען די מעגליכקייט צו בעהאַלטען אַ שטענדיגע פאַרבינדונג מיט געוויסע בענזאָל־טיילען.

די זייף געשיצט אין פּאַטענטען־אַמט אויף נ' 7934 האָבען מיר אָנגערופען

„Blaskolin"

„Blaskolin" האָט אַלע אייגענשאַפטען פון דער בעסטער זייף מיט די רייניגונגס־אייגענשאַפטען פון בענזין.

„Blaskolin" וואַשט און רייניגט די פאַרפעטסטע מאַטעריאַלען און וועש.

„Blaskolin" וואַשט און רייניגט די דעליקאַטסטע וואָל, בוימוואָל, זיידענס, ווייסע און קאָלירטע צייגען אָהן שום שאָדען פאַר דעם צייג און קאָלירען.

„Blaskolin" בעזיצט אַ ספּעציפישען גערוך פון צולאָזונגס־מאַטעריאַלען, וועלכע געהען אַריין אין זיין צוזאַמענשטעל. דער גערוך געהט נישט אַריין אין די געוואַשענע זאַכען.

„Blaskolin" איז די סאַמע עקאָנאָמישסטע זייף ⅓ פונט „Blaskolin" פאַרטרעט איין פונט פון דער בעסטער זייף. אין פאַלען פון שטאַרק פאַרפעטסטע וועש, דאַרף מען די וועש איינוועצען אין די געדיכטע מידלינעס פון „בלאַסקאָלין", צומאָרגענס איבערוואַשען אויפ'ן איינפאַכסטען אופן מיט דער „בלאַסקאָלין"־זייף.

ווער עס פּראָבירט איין מאָל די זייף „BLASKOLIN" וועט אויף שטענדיג אַוועקוואַרפען אַלערליי אַנדערע וואַשמיטלען

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna
„BLASK"
Spółka Akcyjna
POZNAŃ, Aleje Marcinkowskiego 5.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go maja 16, tel. 11-48
אינערליכע־ און קינדער־קראַנקהייטען.
נעמט־אָן פון 7–8, זונטאָג פון 3–4.

Dr. Med. I. WEINBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02.
אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעציעל פאַר לונגען־ און האַרץ־קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען און קינסטליכע בערג־זון. נעמט אָן אין לעטשניצע, זגערזשער 17 פון 6–7. אין דערהיים פון 3–5 נאָכמ.

Dr. Z. Rakowski
ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז, און לונגען־קראַנקהייטען.
קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9, טעלעפאָן 17-31
שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7.
נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17
פון 10—11 און נ.מ. פון 3—4.

PERFUMERJA
J. Drukier, Łódź
ULICA ZAWADZKA 11
עמפּפעהלט אַ רייכען אויסוואַהל
פון די נייעסטע פּערפומען,
טואַלעט־זייפען, קרעמען, פּודער,
קעלנישע בלומען־וואַסערן ווי אויך אַלערליי
קאָסמעטיק צו קאָנקורענץ־פּרייזען
פאַר ענגראָסיסטען ראַבאַט
בעמ.: פּודער קאָטי און הוביגאַן אויף דער וואָג

אין די ציין פון טיגער.

סענסאַציאָנעלער ראָמאַן

פון מאָרים לעבלאַן

8)

דער פּרעפעקט האָט אויפגעעפענט אַנ'אַדרעס־בוך, און אין אַ ווײַלע אַרום האָט ער אַ זאָג געטון מיט אַנ'עטוואָס בעאונרויהיגטער שטימע:

— דער ד"ר בעלאַוועד פיגורירט נישט אין דער רשימה, און אונטער דעם אַדרעס וואוינט נישט קיין דאָקטאָר.

עס איז געוואָרען אַ ווײַלע שטיל.

דער סעקרעטאַר פון דער אַמעריקאַנישער אַמבאַסאַדע, און דער הער קאַסער האָבען זיך מיט גרויס נייגעריגקייט צוגעהערט צו דעם געשפּרעך. דער מאַיאָר ד'אַסטריניאַק איז געזעסען די גאַנצע צייט און צוגעשאָקעלט מיט'ן קאָפּ. פאַר איהם זענען די טענות פון מאַרענאַ'ן געווען שטענדיג גערעכטע.

— ס'איז עפּעס טאַקי מאָדנע! — האָט זיך לסוף מודה געווען דער פּרעפעקט — די פלעקען... דער געהיימניספולער דאָקטאָר... מ'וועט זיך דאַרפען נעהנטער פאַראינטערעסירען מיט דעם דאָזיגען ענין!

און אַזוי־ווי דורך־אגב האָט ער זיך געווענדט צו פּערענאַ'ן:

— איהר זעהט, וואַהרשיינליך, אַ מין צוזאַמענהאַנג צווישען דעם פאַרברעכען... און מאָרנינגטאָנס צוואה?

— דאָס קאָן איך דערווייל אויף זיכער נישט זאָגען, הער פּרעפעקט, ווייל אין דעם פאַל וואָלט איך זיך געדאַרפט פאָרשטעלען, אַז נאָך עמיצער, חוץ אייך, און די אָנוועזענדע האָבען געמוזט וויסען וועגען דער עקזיסטענץ פון דער צוואה. צי האַלט איהר דאָס פאַר מעגליך, הער אַדוואָקאַט?

— איך גלויב נישט אין דעם, ווייל מאָרנינגטאָן האָט זי געהאַלטען אין שטרענגער געהיימניש.

— נו, און אין אייער ביוראָ האָט זיך עמיצער נישט געקאָנט דערוויסען?

— ניין! איך זעה נישט ווער, בלויז איך אַליין האָב געהאַט די צוואה אין די הענד, און נאָר איך האָב דעם שליסעל פון דער קאַסע אין וועלכער איך פאַרשליס יעדען אָוונד אַלע וויכטיגע דאָקומענטען.

— ווען אַ זייגער זענט איהר געווען ביי מאָרנינגטאָנען?

— דאָס איז געווען פריהמאָרגענס. פרייטאָג אינדערפריה.

— וואָס האָט איהר געטון מיט דער צוואה, איידער איהר האָט זי אין אָוונד, צוזאַמען מיט אַנדערע דאָקומענטען, בעהאַלטען אין דער קאַסע?

— אויף וויפיל איך געדענק, האָט איך זי אַריינגעלעגט אין שופלעדעל פון מיין ביוראָ.

— צי האָט דאָס דאָזיגע שופלעדעל נישט געקאָנט געעפענט ווערען דורך עמיצען אַנדערש?

דער אַדוואָקאַט לעפּערט האָט דעראויף נישט געענטפערט. ער האָט בלויז מיט פאַרוואונדערונג אַ קוק געטון אויף פּערענאַ'ן.

— צי האָט עפּיס אַזוינס נישט געשעהן? — האָט פּערענאַ ווייטער נאָכגעפרעגט.

— יאָ, טאַקי... איצט דערמאָן איך זיך: ווען איך האָב זיך צוריקגעקעהרט אין ביוראָ נאָכ'ן איבעררייסען פרישטיק, האָב איך בעמערקט, אַז דאָס שופלעדעל איז נישט פאַרשלאָסען. איך האָב אָבער גוט געדענקט, אַז כ'האָב דאָס שופלעדעל פריהער גוט צוגעשלאָסען. דעמאָלט האָב איך נישט געלעגט קיין שום אויפמערקזאַמקייט אויף דעם פּרט. איצט ערשט הויב איך אָן צו פאַרשטעהן...

אַזוי האָבען זיך, איינע נאָך דער אַנדערער, בעשטעטיגט אַלע השערות, וואָס פּערענאַ האָט געמאַכט, און זיי אַלע זענען געשטיצט געווען אויף געוויסע ממשות'דיגע צופעליגקייטען. עס איז ממש געווען צו בעוואונדערען זיין פאַרשטעלונגס־קראַפט, זיינע איינפאַלען, זיין אינטואיציע.

— באַלד וועלען מיר זיך איבערצייגען, אויף וויפיל אייערע פאַרשטעלונגען, אַ ביסעל ריזיקאַלישע, שטימען מיט דער ווירקליכקייט! דער אַגענט, וועלכען איך האָב אָנפאַרטרויט צו פאָרשען דעם ענין וועט באַלד אָנקומען צו אָפּגעבען מיר אַ בעריכט, וועגען דעם, וואָס ער האָט פאַרגענומען! — האָט געזאָגט דער פּרעפעקט צו דאָן לואי — מיך וואונדערט אפילו די זאַך, וואָס ער איז נאָך ביז איצט נישט געקומען.

— איהר וואַרט אויף אַ בעריכט, וועגען מאָרנינגטאָנס יורשים? — האָט אַ פרעג געטון דער אַדוואָקאַט לעפּערט.

— יאָ, וועגען זיי טאַקי! ער, דער אַגענט האָט מיר טעהרנעכטען טעלעפאָנירט, אַז ער האָט צונויפגעזאַמעלט פאַרשידענע אינפאָרמאַציעס. אָבער! עס דערמאָנט זיך מיר איצט, אַז אין שמועס מיט'ן סעקרעטאַר האָט ער עפּיס דערמאָהנט וועגען אַ מאָרד, וואָס איז דורכגעפיהרט געוואָרען מיט אַ חודש צוריק. אָט היינט איז דאָך פונקט אַ חודש נאָך מאָרנינגטאָנס טויט!

דער פּרעפעקט האָט מיט אַ שנעלע, נערוועזע בעוועגונג אָנגעקלונגען.

תיכף איז אַריינגעקומען זיין פּערזענליכער סעקרעטאַר.

— וואָס איז מיט'ן אינספּעקטאָר ווערא?

— ער איז נאָך נישט צוריקגעקומען.

— זאָל מען איהם אויפזוכען, און תיכף אַהער־ברענגען.

(פאָרטזעצונג קומט).

לאדז
27 נאָוועמבער 1927

דאס לאָדזער לעבען

לאדז
27 נאָוועמבער 1927

27 זונטאָג ג כסלו תרפ"ח	נאָוועמבער זון-אויפגאַנג 7.13 זון-אונטערגאַנג 3.32 לענג פון טאָג 10.11

די נייע הערשער פון דער לאָדזער שטאָט-פערוואַלטונג.

דער אַלטער מאגיסטראַט גיט איבער די מאַכט די נייע סאָציאַליסטישע מושלים.

(—) דער נייה-געוועהלטער שטאָט-פרעזידענט אינזשיניער זשיעמיענסקי האָט פרייטאָג אָפּגעהאַלטען אין מאַגיסטראַט אַ בעראַטונג מיט דעם אָפּטרעטענדען וויצע-פרעזידענט וואָיעוואָדסקי.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען, צוזאַמענצורופען אויף מאָנטאָג דעם ניי-געוועהלטען פרעזידיום, וועלכעס וועט איבערנעהמען די מאַכט.

דינסטאָג דאַרף פאָרקומען אַ זיצונג פון דעם נייעם מאַגיסטראַט, אויף דער זיצונג וועלען פערטיילט ווערען די אַכטען צווישען די לאַווניקעס.

דינסטאָג נאָכמיטאָג וועט דער אַלטער פרעזידענט זיך געזעגנען מיט די בעאַמטע, און דער נייער פרעזידענט וועט זיך מיט די בעאַמטע בעגריסען.

ווי אַזוי עס וועלען פערטיילט ווערען די מאַגיסטראַט-אָפּטיילונגען צווישען די ניי-געוועהלטע לאַווניקעס וועט ערשט בעשטימט ווערען אויף דער מאָנטאָג'דיגער זיצונג. פון גוט אינפאָרמירטע קוועלען דערוויסען מיר זיך אָבער שוין, אַז די אָפּטיילונגען וועלען וואַרשיינליך, פערטיילט ווערען אויף פאָלגענדען אופן: בילדונגס-אָפּטיילונג בוי און עפענטליכע פערזיכערונג וועלען בעזעצען די פ.פ.ס. לאַווניקעס; שטייערן — דער דייטשער לאַווניק; געזונדהייטס-אָפּטיילונג — בונד. עס בלייבט נאָך אַלזאָ נישט בעזעצט איין ווירטשאַפטליכע-אָפּטיילונג, און נאָך 3 פרייע לאַווניקעס.

די ווירטשאַפטליכע אָפּטיילונג, וועט פערנעהמען איינער פון די נישט סאָציאַליסטישע לאַווניקעס.

ביי דער ווירטשאַפטליכער אָפּטיילונג וועט רעאָרגאַניזירט ווערען די פערפלעגונגס-סעקציע, וועלכע האָט אויך איבערגענומען די האַנדעלס-אָפּטיילונג. די דאָזיגע אָפּטיילונג וועט אויך בעזעצט ווערען דורך אַ לאַווניק, וועלכער וועט זיין דער צווייטער לאַווניק פון דער ווירטשאַפטליכער אָפּטיילונג. דער דריטער לאַווניק וועט וואַהרשיינליך, איבערנעהמען די אַזוי-גערופענע אַדמיניסטראַטיווע אָפּטיילונג, וועלכע דאַרף געשאַפען ווערען פון דעם ציוויל-אַמט, ביכער פון בעשטענדיגער בעפעלקערונג א. ד. ג.

אין אָנהויב פון דער קומענדיגער וואָך וועט שוין דער מאַגיסטראַט זיין אין די הענד פון דער נייער סאָציאַליסטישער מעהרהייט.

עס איז אינטערעסאַנט אַ קליינער פּרט: אַ קלאַנג צוליב וואָס דער נייער מאַגיסטראַט איילט זיך איבערצונעהמען די מאַכט וואָס גיכער.

לויט אַ געוויסען פּאַראַגראַף פון די דינסט-ליסטעס האָבען אַלע בעאַמטע נאָך 5 יאָהר דינסט, דאָס רעכט צו בעקומען אַ גראַטיפיקאַציע פאַר יעדען אָפּגעאַרבייטען יאָהר אַ חודש פּענסיע. דעם 1 דעצעמבער ווערט 5 יאָהר פון זייט דער אַלטער מאַגיסטראַט האָט איבערגענומען די מאַכט. אַ גראַטיפיקאַציע פאַר 5 מאָנאַטען וואָלט זעהר צונוץ געקומען די אַלטע לאַווניקעס און די וויצע-פּרעזידענטען. דעריבער האָט די אַלטע מאַכט זיך בעמיהט אָפּצוציהען, צו פערהאַלטען די מאַכט כאָטש ביז'ן 2 דעצעמבער. דאָס נייע פרעזידיום פון מאַגיסטראַט בעמיהט זיך אָבער איינצושפּאָרען דער שטאָט-קאַסע די אויסגאַבע און זי שטרעבט איבערצונעהמען די מאַכט כאָטש אויף אַ פּאָר טאָג פאַרן טערמין, ווען יענע זאָלען האָבען דאָס רעכט צו אַ גראַטיפיקאַציע.

(או) אויף אַ פערזאַמלונג פון דעלעגאַטען און וועהלער פון די כ. ד. פראָפעסיאָנעלע טעקסטיל-פעראיינען איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענדען צו די כ. ד. פאָרשטעהער אין דעם שטאָט-ראַט, זיי זאָלען מיטאַרבייטען מיט דעם איצטיגען שטאָט-ראַט און מאַגיסטראַט און פאָדערען פון דער שטעטישער מאַכט אָפּצוהיטען אַלע ענינים, וואָס קענען ברענגען נוצען דער בעפעלקערונג.

צוגאָב-פאָבאָר-קאָמיסיע

פאַר די יאָהרגענג פון 1883 ביז 1906.

(מ) דאָס מיליטעריש-פאָליציייאישע ביוראָ ביים מאַגיסטראַט טיילט מיט, אַז מאָרגען מאָנטאָג פּינקטליך 8 אַ זייגער אינדערפריה וועט אויף טראַוגוטאַ 10 פאָרקומען אַ צוגאָב-פאָבאָר-קאָמיסיע. צו דער קאָמיסיע דאַרפען זיך צושטעלען די געבוירענע פון 1883 ביז 1906, וועלכע האָבען זיך נאָך ביז איצט נישט צוגעשטעלט צו קיין פאָבאָר-קאָמיסיע און האָבען נאָך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צום מיליטער, אויב זיי וואוינען זייט'ן 1. אויגוסט אין לאָדז אויפ'ן שטח פון פּ. ק. או. II (פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14).

צוגאָב-קאָנטראָל-פערזאַמלונגען.

(מ) דאָס פּאָליצייאיש-מיליטערישע ביוראָ ביים מאַגיסטראַט טיילט מיט, אַז דעם 15, 16, 17, 19 און 20. דעצעמבער וועלען פאָרקומען צוגאָב-קאָנטראָל-פערזאַמלונגען פאַר די רעזערוויסטען און לאַנדשטורם (פּאָספּאָליטע רושעניע) פון דער קאַטעגאָריע A, C און 1 C פון די יאָהרגענג 1901, 1899 און 1887 און די פון די יאָהרגענג 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897 און 1898 וואָס האָבען זיך געדאַרפט צושטעלען צו די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען אין 1925 און 1926 י. און האָבען זיך נישט צוגעשטעלט.

רעגיסטראַציע

פון יאָהרגאַנג 1907;

די מיליטעריש-פּאָליצייאישע ביוראָ ביים מאַגיסטראַט טיילט מיט, אַז אַלע יונגע-לייט פון יאָהרגאַנג 1907 דאַרפען איצט פּערזענליך זיך רעגיסטרירען אין לאָקאַל פון מיליטעריש-פּאָליצייאישען ביוראָ (טראַוגוטאַ 10) פון 8 פריה ביז 3 נאָכמיטאָג, שבת פון 8 פריה ביז האַלב 2 בייטאָג.

מאָרגען, מאָנטאָג, וועט די רעגיסטראַציע נישט פאָרקומען.

דינסטאָג פון J ביז P.

שטאָט-ראַט.

2 זיצונגען.

(מ) די צווייטע זיצונג פון דעם שטאָט-ראַט וועט פאָרקומען דאָנערשטאָג דעם 1. דעצעמבער.

עס וועלען פאָרקומען וואַהלען פון וויצע-פרעזעסען, סעקרעטאַרן, קאָמיסיעס, דעלעגאַציעס, קאָמיטעטען אָדער ספּעציעלע און געמישטע קאָמיסיעס.

מעכאַנישע מכשירים אין די בעקערייען.

אפיציעלע פעראָרדנונג אין „דזיענניק אוסטאַוו".

אין לעצטען נומער פון „דזיענניק-אוסטאַוו" איז אָפּגעדרוקט אַ פעראָרדנונג פון די מיניסטאָרען פון אינערן, אַרבייט, האַנדעל און יוסטיץ וועגען איינפיהרען מעכאַנישע מכשירים ביים זיפּען און קנעטען טייג אין די בעקערייען, צוקערניעס א. אנד.

די פעראָרדנונג איז אַרויסגעגעבען געוואָרען אויפ'ן סמך פון דער פעראָרדנונג פון מלוכה פרעזידענט וועגען בעקעמפען די פראָפעסיאָנעלע קראַנקהייטען. אין דער פעראָרדנונג ווערט געזאָגט:

1) דאָס זיפּען מעהל און דאָס מערמישען און קנעטען טייג מיט די הענד ווערט פערווערט.

אין אַלע בעקערייען, צוקערניעס, וואָס אַרבייטען אויס געבעקס פאַר'ן עפענטליכען געברויך, אויב די אונטערנעהמונגען געפינען זיך אין גמינעס מיט אַ בעפעלקערונג איבער 5.000 פערזאָן, אָדער ערהאָלונגס-אַנשטאַלטען, קור-בעדער, דאַרפען ביים זיפּען מעהל, ביים פערמישען און קנעטען דאָס טייג אָנגעווענדעט ווערען ענטשפּרעכענדע מעכאַנישע מכשירים;

2) די אַנשטאַלטען וואָס זענען אויבען אויסגערעכענט, וועלכע עקזיסטירען, ווען די דאָזיגע פעראָרדנונג געהט אַריין אין קראַפט דאַרפען איינפיהרען די מעכאַנישע מכשירים נישט שפּעטער, ווי אין 6 חדשים נאָכ'ן ערשיינען פון דער דאָזיגער פעראָרדנונג. אין פאַלען, וואָס פּערדינען אַ טפּעציעלע בעריקזיכטיגונג, קען די אַלגעמיינע אַדמיניסטראַציע-מאַכט פון דער וואָיעוואָדזטווע פערלענגערען נישט לענגער ווי אויף ווייטערדיגע 6 הדשים אין די וואָיעוואָדזטוועס: וואַרשאָ, לובלין, לאָדז, קראָקאָ, קיעלץ, לעמבערג, פּויזען און פּאָמערן און אין וואַרשאָווער רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט אויף דער שטאָט וואַרשאָ און אין די וואָיעוואָדזטוועס ביאַלאָסטאָק, נאָוואָגרודעק, פּאָלעסיע, סטאַניסלאַוואָוו, טאַרנאָפּאָל, ווילנאָ און וואָהלין — אויף 18 חדשים.

3) די שולדיגע אין עובר זיין אויף דער פעראָרדנונג וועלען בעשטראָפט ווערען לויט אַרט. 13 פון דער פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט פון 22. אויגוסט 1927 וועגען פערהיטען פון פּראָפעסיאָנעלע קראַנקהייטען (דז. אוסט. נומ. 78 פּאָז. 676).

4) די דאָזיגע פעראָרדנונג טרעט אַריין אין קראַפט 6 חדשים נאָך איהר פערעפענטליכונג אויפ'ן גאַנצען געביט פון דער פּוילישער רעפּובליק מחוץ דער שלעזישער וואָיעוואָדזטווע.

אין די אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) היינט ביינאַכט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: מ. עפּשטיין (פּעטריקאָווער 225), מ. באַרטאָשעווסקי (פּעטריקאָווער 95), י. ראָזענבלום (ציגעלגאַס 12), גאָרפּיין (ווסכאָדניאַ 54), י. קאָפּראָווסקי (נאָוואָמיעסקאַ 15).

פּאָסט.

(ס) דער פּאָסט-אַמט טיילט מיט, אַז פונ'ם 1 דעצעמבער וועט מען בלאַנקעטען אויף דעפּעשען אַרויסגעבען אומזיסט.

ס'ווערען געזוכט.

פון סאָפיאַ (בולגאַריען) ווערט געזוכט אַ געוויסער ס. ס. ראַפּאָפּאָרט, וועלכער האָט אַמאָל געוואוינט אויף פּיעטרקאָווער 21.

פון מעקסיקאַ ווערט געזוכט אַ געוויסער שלמה גאָלדשטיין, וועלכער האָט חתונה געהאַט מיט פּערל, אסתר רוזשעווסקאַ, אַנ'ערך 30 יאָהר אַלט. אין 1924 האָט ער געזאָלט האָבען אַ געשעפט אין דאַנציג.

די פעראינטערעסירטע פּערזאָנען דאַרפען זיך מעלדען אין קאַנצעלאַריע פון דער יודישער קהלה צום סעקרעטאַר ה' נאַדעל.

אַ ציוניסטישע פערזאַמלונג אין ראַיאָן פון גייערס מאַרק.

כדי צו אָרגאַניזירען די ציוניסטישע אַרבייט אין ראַיאָן פון גייערס מאַרק קומט-פאָר היינט זונטאָג, 5 אַ זייגער נ. מ. אין לאָקאַל פון „בני-ציון" (רוגאָווסקאַ 7) אַ פערזאַמלונג פון סימפּאַטיקער פון דער ציוניסטישער אידעע אין דערמאָנטען ראַיאָן. אויף דער פערזאַמלונג, אין וועלכער עס וועלען זיך אויך בעטייליגען דעלעגירטע פון היגען ציוניסטישען קאָמיטעט, וועט אויסגעוועהלט ווערען אַ פערזאַמלונג, וואָס דאַרף אָנפיהרען מיט דער ציוניסטישער אַרבייט אין ראַיאָן פון גייערס מאַרק.

ביי די שטיקער-מייסטער.

די טעג איז פאָרגעקומען די יעהרליכע גענעראַל-פערזאַמלונג פון שטיקער, וועשער, לעכער-נייער-מייסטער.

אין דער נייער-פערוואַלטונג זענען אַריין די ה"ה: י. פרענקעל (פרעזעס), י. יאַנקעלעוויטש (סעקרעטאַר), מ. באָרענשטיין (קאַסירער), מ. רעדלעך, א. טישלער. ש. וויסראָוז, י. פרומער, ש. קאַליסקי, ז. קאַפּלאַן. קאַנדידאַטען: קלעפּפיש, שטרייזבערג און שאַטאַן. רעוויזיר-קאָמיסיע: רעדלעך, נאַפּטעלעוויטש און זיסקינד.

צ. לאַנד-קאָנפערענץ פון „התאחדות" אין פּוילען

צווייטע זיצונג.

פרייטאָג פאַרמיטאָג איז פאָרגעקומען די צווייטע זיצונג אונטערן פאָרזיץ פון דירעקטאָר ש. ריגער. דער גענעראַל-סעקרעטאַר ה' טאַצא (וואַרשאַ) גיט אָב אַ בעריכט אין נאָמען פון צ. ק. אַרומרעדעניג דעם מצב פון די פּוילישע „התאחדות"-בעוועגונג ווייזט ער אָן צווישען אַנדערעס די שטאַרקע פּאָזיטיווע לייסטונגען אויף די געביטען פון א"י אַרבייט און געגענוואַרטס-אַרבייט. פון בעריכט איז צו זעהען, אַז דער צ. ק. איז געשטאַנען אין פערבינדונג מיט 330 ערטער אין קאָנגרעס-פּוילען און מזרח-קרעסען, אַרויסגעגעבען פערשידענע פּראָפּאַגאַנדיסטישע בראָשורען, פּאַרטיי-אָרגאַן „פאָלק און לאַנד" אַ העברעאישען מאָנאַטליכען זשורנאַל „במעבר" די „התאחדות"-פּאַרטיי איז אַקטיוו און „תרבות", „החלוץ" ליגע פאַר'ן אַרבייטענדען א"י. ציוניסטישע פאָנדען א.א.וו.

ס'ענטוויקעלט זיך אַ ברייטע דיסקוסיע אין וועלכע ס'נעמען אַנטייל די ה"ה מאָושאָוויטש (וואַרשאַ), ליכטענשטיין (לאָדז), צוקער (אָפּאָטשנע), ראָזענקראַנץ (לאָוויטש), האַמפעל (בענדין), פּיזיצקי (טאָמאַשאָוו), פּלאַטאָו (מלאַווא), בלאַסמאַן (וואַרשאַ), ביעזווינסקי (קאַליש), גאַרטיבעל (לוצק), רובין (פּיאַסעטשנאַ). קאַלאַדיצקי (קאַמעניעץ ליטע), פריילין יוסטמאַן (קאַמינסק), ד"ר שאַלמאַן (וואַרשאַ), (פוקס) (באַרזאַנאָוו), ד"ר מעלצער (לבוב), שאַיעוויטש (טאָמאַשאָוו), דאָבראָשקלאַנקאַ (אָפּאַטשנאַ), פּוקסמאַן (ריקי), ראַסין (לאָדז), שיטענבערג (פּיעטריקאָוו), בויגמאַן (מעזריטש), טרייסטער (וואַרשאַ), גאַרזאַנקע (פּשעטשוו) א. א. וו. מיט דעם ענדיגט זיך די צווייטע זיצונג.

דריטע זיצונג.

פרייטאָג 8 אָוענד, אונטערן פאָרזיץ פון פּראָפ. ריגער (לאָדז) די סיים-דעפּוטאַטאָן צבי העללער און לעווענזאָהן געבען אָב אַ בעריכט פון דער פּאַרלאַמענטאַרישער פראַקציע פון „התאחדות" אין משך פון דער 5-יעהריגער אַרבייט אין פּוילישען סיים. ס'ווערט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע וועגען אבסאלוטאריום פאַרן אָבטרעטענדען צענטראַל-קאָמיטעט. די זיצונג ענדיגט זיך 3 אַ זייגער אין דער נאַכט.

די 4-טע זיצונג.

שבת 12 אַ זייגער בייטאָג, אונטערן פאָרזיץ פון ה' גאַרטיבעל (לוצק).

ד"ר א. טאַרטאַקאָווער האַלט אַ רעפעראַט וועגען דער סאָציאַל עקאָנאָמישער אַרבייט. ער ווייזט אָן צווישען אַנד., דאָס די „התאחדות" דאַרף פיהרען אַ סאָציאַל עקאָנאָמישע אַרבייט צוגעפּאַסט צו דער וועלט-אַנשויאונג, קודם כל אַריינצודרינגען צווישען די יודישע אַרבייטענדע מאַסען, אַריינדרינגען אין די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, אָרגאַניזירען די האַנדוועקער, האַנדעלס-אָנגעשטעלטע א. אַ. וו. פּאָפּולאַריזירען דעם קאָאָפּעראַטיווען געדאַנק, שטרעבען צו פּראָדוקטיוויזירען די יודישע מאַסען.

אין דער דיסקוסיע בעטייליגען זיך די ה"ה: אינזש. שאשקעס, סיים-דעפּוטאַט ד"ר זילבערשטיין, ח. שיחור, ד"ר מעלצער, מ. גאָרדאָן, י. ביאַלאָפּאָלסקי.

ס'האַלטען נאָך רעפעראַטען דירעקטאָר ש. ריגער און מ. גאָרדאָן וועגען די קולטור און ערציהונגס-אַרבייט. די זיצונג דויערט אַ גאַנצע נאַכט.

כעמיש-באַקטעריאַלאָגישע לאַבאָראַטאָריע
מאַגיסטער נ. שאַץ
פּעטריקאָווער 37, 2. שט., פראָנט
אַנאַליזען פון קאַל, אורין, בלוט א. א. וו.
אורין-אַנאַליז — 4 זל.
מעכאַנישע אַנאַליזען: וואַסער, ..., פּאַרב-שטאָפען און ... פּראָדוקטען.

Dr. H. Wołkowyski
זאַבאַדניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 19)
טעלעפאָן 37-70
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
בזהמם אָן פון 1—2 און פון 4—8 אָוענד. פאַר פרויען פון 4—5 אין אַ ספּעצ. וואַרטע-זאַל.

ליידענדע אויף
צוקער-קראַנקהייט
(דיאַבעטיקער)
ערצטליכע וועלט-בעריהמטהייטען פאַר דיאַבעטיקער פון אַלע קאָניאַקען, איז דער איינציגער
Koniak Boulestin
אַלס נאַטורעלער פּראָדוקט, פאַר וועלכען עס גאַראַנטירט
BOULESTIN & Co. Cognac
הורט און דעטייל:
M. BERMAN,
Łódź, Piotrkowska 53.

אונטערגאַנג און אויפגאַנג.

בילדלעך און שטריכען פון דער ערשטער שטאָט-ראַט-זיצונג.

אויס געוואוינהייט.

(ד.) די ערשטע זיצונג אין שטאָט-ראַט! וויפיל האָפנונגען פון איין זייט און וויפיל זאָרג-קנייטשען פון דער אַנדערע זייט האָט ארויסגערופען דער רעזולטאַט פון די וואַהלען צום נייעם שטאָט-ראַט. זענען טאַקע פיל ראַטמענער געקומען צו דער זיצונג מיט אויפגעהויבענע קעפּ, די אַנדערע מיט וויערע מינעס און זאָר- גען... פון די צושויער זענען פיל גע- קומען טריומפירען, די אַנדערע זיך ווייי- לען און טראָך דער שטרענגקייט ביים ארויסגעבען בילעטען איז דאָך אַלץ בעזעצט: די גאַלעריע, דאָס זשורנאַליס- טען-צימער, זשורנאַליסטען-לאָזשע און אפילו די בענק פון די ראַטמענער.

ווען אַלץ איז שוין געווען בעזעצט קומט אריין דער געוועזענער ראַטמאַן נאָוואַצקי, זעהט אויס פון געוואוינהייט איז ער צוגעגאַנגען צו זיין אַלט אָרט, דאָרט איז אָבער שוין געזעסען דער בייער ראַטמאַן פאַגאַנאָווסקי, זיי קוקען זיך ביידע אָן, נאָוואַצקי כאַפּט זיך, אַז זיין פּלאַץ איז שוין מעהר נישטאָ און שטעלט זיך אַ פּער'שעהמטער אַוועק אין אַ ווינקעל.

אין פּובליקום וויצעלט מען זיך, אַז נישט קוקענדיג אויף דעם וואָס די שטאָט-ראַט האָט אַ סאָציאַליסטישע מעהרהייט זענען דאָך אין איהם פער- טרעטען די גרעסטע „פּאַטענטאַטען פון דער לאָדזער אינדוסטריע", גראָהמאַן („רעסורסא") שייבלער, ריכטער (דייטשע אַרבייטס-פּאַרטיי) פּאָזנאַנסקי (בונד) ראָזענבלאַט (ציוניסט) א. אַ.

נאָך נישט...

אַנ'אינטערעסאַנטע איינצעלהייט איז געשעהען, פאַר דער אָפּשטימונג פון דער קאַנדידאַטור פון פּרעזעס אין שטאָט- ראַט און פון פּרעזידענט. ווען ראַטמ. וואָיעוואָדזקי האָט דורכפיהרענדיג אַלע פאָרמאַליטעטען, געפרעגט צי מ'קאָן שוין צוטרעטען צו דער אָפּשטימונג האָט דעפּ. ראָזענבלאַט געענטפערט, אַז נאָך נישט. ראַטמ. ראַפּאַלסקי האָט פערשטאַ- נען וועגען וואָס ס'האַנדעלט זיך, איז צוגעגאַנגען צום דעפּ. ראָזענבלאַט און די אונטערהאַנדלונג צווישען די ביידע ראַטמענער האָבען געדויערט עטליכע מינוט. נאָך די אונטערהאַנדלונגען האָט מען שוין געוואוסט, אַז די יודען וועט לען שטימען פאַר אַ פּ.פּ.ס.'שען פאַר- זיצענדען און פאַר אַ פּ.פּ.ס.'שען פּרע- זידענט.

איינער אויף דער גאַלעריע אַ יוד שטעקט אריין דעם קאָפּ אין זשורנאַ- ליסטען-לאָזשע און פרעגט מיך:

— אפשר ווייסט איהר וואָס ראַפּאַלסקי האָט צוגעזאָגט פאַר די דאָזיגע שטימע?

ער אַליין האָט פערגעסען...

ביי דער אָפּשטימונג פון צווייטען וויצע פּאָרזיצענדען, פון דעם פּ.פּ.ס.אָוו- יעץ ד"ר וויעלינסקי (אַ משומד געהייסען ווייסבערג) איז אויף אַלע צעטלען גע- ווען אויפגעשריבען וויעלינסקי, נאָר אויף איין צעטעל איז גע'ועז אָנגעשרי-

דער ניי-געוועהלטער לאָדזער פּרעזידענט דעפּ. בראָניסלאַוו זשעמיענצקי.

בען דער נאָמען ווייסבערג, אין זאַל ווערט אַ געלעכטער. מ'פרעגט ווער האָט דאָס געמאַכט אַזאַ שפּיצעל און געוואָלט דעם ד"ר וויעלונסקי דערמאָה- נען זיין יודישע אָפּשטאַמונג. אויף דער גאַלעריע געפינט זיך אָבער נאָך אַ וויצ- לער און זאָגט:

— קיין שום שפּיצעל איז דאָ נישט פאָרגעקומען, דאָס האָט ווייסבערג אַליין פון געוואוינהייט אויפגעשריבען זיין אַלטען פאַמיליען נאָמען, פערגעסענדיג, אַז ער הייסט שוין נישט איצט אַזוי...

מ'קאָנטראָלירט.

קיין שום אונטערהאַנדלונגען זענען שוין פאַר דער זיצונג נישט פאָרגעקו- מען. נאָר די יודען זענען נאָך נישט געוועזן צווישען זיך פעריטיג. די „אַגודה" האָט געהאַט אַנ'אַנדער קאַנדידאַט אויף אַ לאַווניק. די ציוניסטען אויך אַנדערען. האָט מען אונטערהאַנדעלט, זיצענדיג אויף די ראַטמענער בענקלעך, אויפ'ן וואונק און מאַכענדיג מיט די הענד. לסוף איז געקומען צו אַ הסכם און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען ארויסצושטעלען אַ געמיינזאַמע ליסטע. די ביידע פּראַק- ציעס האָבען אָבער נישט געהאַט זעהט אויס צו זיך קיין צוטרוי און דעפּ. מינצ- בערג מיט'ן דעפּ. ראָזענבלאַט האָבען זיך אַוועקגעזעצט אויף דער ערשטער באַנק און יעדער יודישער ראַטמאַן, וועלכער איז צוגעגאַנגען צו דער אור- נע האָט צוערשט געמוזט ווייזען זיין שטים-צעטעל דער קאָנטראָל-קאָמיסיע. און דער וויצלער פון דער גאַלעריע קען זיך ווידער נישט איינהאַלטען און זאָגט:

— וואָס בורזשואַזניקעס קענען, אפילו דאָ ברעכען זיי דעם פּרינציפּ פון גע- היימע וואַהלען.

זיגער און בעזיגטע.

די ערשטע זיצונג פון פריהערדיגען שטאָט-ראַט האָט אויסגעזעהען אַנדערש ווי די איצטיגע. דעמאָלס זענען געווען די זיגער די נ.פּ.ר. די בעזיגטע די פּ. פּ. ס. די דעמאָלסדיגע זיגער זענען גע- ווען ברוטאַל צו זייערע געגנער, האָבען אויף יעדען שריט און טריט ארויסגע- וויזען זייער טריומף אין נצחון, האָבען באַלד אין אָנהויב פאָרגעוואָרפען דער אָפּטרעטענדער, מאַכט פערשידענע חטאים די היינטיגע מאַכט-האָבער האָבען אָבער דאָס נישט געטון. זיי האָבען זיך בע- מיהט צו זיין, וואָס לאָיאַלער צו זייערע געגנער. אפילו דער פּאָרזיצענדער פון נייעם שטאָט-ראַט האָט אין זיין ערשטער רעדע דן-געווען לכף-זכות דעם אָפּטרע- טענדען מאַגיסטראַט. די לאָיאַליטעט איז דערגאַנגען אַזוי ווייט, אַז ווען דער גע- וועזענער פּרעזידענט וואָיעוואָדזקי, האָט געהאַלטען זיין געזעגענונגס-רעדע און אויפגעוויזען די גרויסע אויפטוען פון אָפּטרעטענדען מאַגיסטראַט, האָט קיין איינער פון די סאָציאַליסטישע ראַטמע- נער נישט געלאַכט אויפ'ן קול.

זיצונג פון הויפּט-ראַט פוו די יודישע סוחרים-פעראיינען.

מאָרגען, מאָנטאָג, קומט פאָר אין וואַרשאַ די ערשטע קאָנסטיטוירענדע זיצונג פון הויפּט - ראַט פון יודישע סוחרים-פעראיינען אין פּוילען.

מצד דעם צענטראַלען סוחרים און אינדוסטריעלער פעראיין פון לאָדזער וואָיעוואָדזטווע (פּיעטריקאָווער 10) פאָהרט אַרויס קיין וואַרשאַ אויף דער זיצונג דער פּרעזעס פון פעראיין ה' יעקב אייזנער. צו דער פאָרבעראַטונג, וועלכע איז צוזאַמענגערופען אויפ'ן 27 ד.ח. פאָהרען אַרויס, מצד דעמזעלבען פעראיין, דער פּרעזעס אייזנער, מ. גאָרדאָן און דירעקטאָר מ. אָרבאַך.

פון סוחרים-פעראיין, פּאָלודניאָווע 15 פאָהרען צו דער בעראַטונג פּרעזעס רויס און מ. ביאַלער.

די אַקציע לטובת די יודישע שולען.

די אַקציע לטובת די יודישע שולען ווערט פאָרגעברייטעט אויך ביי אונז אין לאָדז.

אין פּוילען עקזיסטירען 208 שולען מיט 25 טויזענד שילער, נישט די רע- גירונג און נישט די קאָמונאַלע אינסטי- טוציעס האָבען ביז איצט נישט סובסי- דירט די דאָזיגע שולען און זיי זענען געווען אָנגעוויזען בלויז אויף די איי- גענע מיטלען און אויף דער שטיצע וואָס איז אָנגעקומען פון אויסלאַנד. די דאָזיגע שטיצע ווערט אָבער אַלץ קלע- נער און קלענער. צום פּערענריגען היינטיגען שול-יאָהר איז נויטיג אַ סומע פון 500.000 זלאָטעס.

די יודישע שול-אָרגאַניזאַציע האָט דעריבער פּראָקלאַמירט אַנ'אַקציע אי- בערן גאַנצען לאַנד. ווען 100 טויזענד יודען וואָלטען געגעבען אין דורכשניט צו 5 זלאָטעס (נאַטירליך קען זיין קלע- נערע און גרעסערע) פאַר דער אַקציע, וועט דער ביודזשעט פון שול-יאָהר זיין געזיכערט, די שול-אָרגאַניזאַציע האָט אויך ארויסגעלאָזט אַ לאָטעריע פון 100.000 צעטלען מיט 20.000 געווינ- סען ד. ה., אַז יעדער 5 נומער וועט געווינען, צווישען די געווינסען זענען דאָ גאַנץ ווערטפולע זאַכען. ס'איז זיכער, אַז די אַקציע אין לאָדז וועט געפינען אַ געהעריגען אָפּקלאַנג און די יודישע געזעלשאַפט וועט אונטערשטיצען איהרע שולען, וועלכע זענען דערווייל אָנגע- וויזען בלויז אויף אייגענע כוחות.

שרפה אין שטילער און ביעלשאַווסקי'ס פאַבריק.

עהערנעכטען אַרום האַלב 5 נאָכמי- טאָג האָט אין דער פאַבריק פון אַקציען- געזעלשאַפט שטילער און ביעלשאָווסקי (פּאָלודניאָווע 49) פּלוצים אויסגעבראָ- כען אַ שרפה.

נאָכ'ן אָנקומען פון דער 1 און II פייערלעשער אָפּטיילונגען, זענען שוין געשטאַנען אין פלאַמען די רייסעריי און שפּינעריי.

אַזוי ווי עס איז געווען שווער אריינ- צוקומען אין דער רייסעריי, האָבען די פייערלעשער געמוזט אויסהאַקען אַ וואַנד פון פראָנט פון פּאָלודניאָווע גאַס און נאָכדעם אויסברעכען די צווייפאַכע אייזערנע קראַטען, און אַזוי אַנאָך זיך אריינבעקומען אין דעם ברענענ'ען בנין.

די רעטונגס-אַקציע האָט געדויערט אַ פּאָר שעה.

קורץ ערב דער שרפה האָבען אין דער רייסעריי און אין דער אַפּערטור געאַרבייט 75 אַרבייטער.

דאָס פייער איז בעמערקט געוואָרען פון אַנ'אַרבייטערין.

די סיבה פון דער שרפה איז נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען.

דער היזק איז בעדייטענד.

די אָרדנונג בעת דער שרפה איז מוסטערהאַפט געהאַלטען געוואָרען דורך דער פּאָליציי.

יוד. ווירט וואַרפט ארויס אַ אלמנה מיט 7 קינדער

אומגליקליכע וואַלגערן זיך אויפ'ן גאַס און האָבען נישט וואו צו איבערנעכטיגן

ביי דעם ווירט אַבאַ לעווקאָוויטש פון לואיזע גאַס 21 האָט געוואוינט די אלמנה שרה ענגעל מיט 7 קינדער, פון דער צייט, וואָס איהר מאַן איז גע- שטאָרבען, האָט ה' לעווקאָוויטש נישט געוואָלט נעהמען ביי איהר קיין דירה- געלד, זי האָט געמיינט, אַז זי האָט צו טון מיט אַ יוד אַ בעל-רחמנות, אָבער זי האָט געהאַט אַ טעות. דער ווירט לעוו- קאָוויטש האָט אָהן איהר וויסען אַרויס- געקריגען אויף איהר אַנ'עקסמיסיע און מיט אַ צייט צוריק איז ער אריינגעקו- מען צו איהר מיט דעם קאָמאָרניק, מיט פּאָליציי און מיט עטליכע געדונגענע טרעגערים מיט אַ ראָל-וואָגען. ער האָט בעשלאָסען דאָס טויער, קיינעם נישט אריינגעלאָזט און זי געוואָלט אַרויס- וואַרפען, אָבער דער קאָמאָרניק האָט גראָד געטראָפען די אלמנה מיט איהרס אַ קינד קראַנק, האָט ער זיי נישט גע- וואָלט ארויסוואַרפען ביז וואַנען דער ווירט וועט ברענגען אַ דאָקטאָר. יענער האָט גלייך געבראַכט אַ דאָקטאָר און דער לעצטער האָט ווירקליך ערקלערט, דאָס זיי זענען קראַנק און האָט געגע- בען צייט 10 טאָג. פאַר דער צייט זע- נען געווען ביים ווירט פיל מענשען מיט געבעטן, זיי האָבען איהם געוואָלט בעצאָהלען, נאָר ער האָט נישט געוואָלט הערען.

די לעצטע טעג האָט די אלמנה איהם געפאָדערט צו הרב ר' יאָסעלע פיינער. גראָד איז דאָרט געווען בורר מאיר שאַ- ליט פון דרעוונאָווסקי גאַס, דער בורר האָט געזאָגט דער אלמנה, זי זאָל איהם געבען געלד, וועט ער זעהן, אַז זי זאָל בלייבען אין דער דירה. זי האָט איהם געגעבען 10 זלאָטעס. אָבער דער ר' מאיר האָט זי אָבגענאַרט, גענומען נאָך 5 זל. און גאָרנישט געטון פאַר איהר.

דעם פאָרגאַנגענעם מיטוואָך איז ה' לעווקאָוויטש ווידער געקומען מיט דעם קאָמאָרניק און מיט פּויערים, און מען האָט געמאַכט אַ ריכטיגען פּאָגראָם, די זאַכען ארויסגעוואָרפען, די ספרים צו- ריסען, אַביסעל האָט מען אַוועקגעפיהרט אויף אַ נישט בעוואוסט אָרט. יעצט האָ- בען די עקסמיטירטע אפילו נישט וואו איבערצונעכטיגען. דער ווירט האָט זאָ- גאַר אָנגעזאָגט די שכנים, אַז אויב זיי וועלען עמיצען פון דער פאַמיליע אריינ- לאָזען איבערנעכטיגען, וועט ער מיט זיי טון אויך דאָס זעלבע.

אַ באַהן-קאַטאַסטראָפע צווישען לאָדז-קאָלושקי

(§) נעכטען אַרום 5 אַ זייגער אין דערפריה איז דער משא-צוג נומער 373, וועלכער איז געגאַנגען פון לאָדז קיין קאָלושעק, צוליב דעם פעה- לערהאַפט אָנגעשטעלטען וועקסעל-ווייי- זער, ארויפגעפאָהרען אויף אַ צווייטען משא-צוג, וועלכער איז געשטאַנען אויף דער ליניע. דער רעזולטאַט פון דעם צוזאַמענשטויס איז געווען אַ שרעקליכע: ביידע צוגען, וועלכע זענען געווען גע- לאדען, זענען צושמעטערט געוואָרען, איינער פון די באַהן-בעאַמטע איז שווער פערוואונדעט געוואָרען.

צוליב דער קאַטאַסטראָפע איז איבער- געריסען געוואָרען די קאָמוניקאַציע אויף דער ליניע, ביז עס איז אָפּגערייניגט געוואָרען דער וועג פון די צובראָכענע וואַגאָנעס.

אויפ'ן אָרט פונ'ם געשעהעניש איז ארויסגעפאָהרען דער פּאָליציי-קאָמיסאַר נאָוואַק, וועלכער האָט אַדורכגעפיהרט אַנ'אויספאָרשונג, נאָך וועלכער ער האָט אַרעסטירט אַלס שולדיגען דעם וועק- סלער ווישינסקי.

„אררט"
אַרטיסטישער רעווי און קאַמער-טעאַטער
אונטער דער לייטונג פון מ. בראָדערזאָן און ר. ראָזענטאַל
ווייסער זאַל פון „מאָנטי-פּעל" זאַכאָדניאַ 43.
היינט ווידערהאָלונג פון דער פּרעמיערע!
היינט, זונטאָג – 2 פאָרשטעלונגען: 7.45 און 10 אין אָוונט
2-טער גרויסער פּראָגראַם
„די מיזינקע אויסגעגעבען"
I.
1) מלמד-טאַנץ – פאָלקס-מאָטיוו.
2) אַנ'עצה'לע – מ. בראָדערזאָן,
3) יאָסעלע – מ. בראָדערזאָן.
4) גרינע פּאַפּוגאַ – ז. סעגאַלאָוויטש.
5) לופט-פליהער – י. אַבערזשאַנעק.
6) מאַרש – מ. בראָדערזאָן.
II.
7) אין שענק – מ. קולבאַק
8) „אררט"-טאַנץ – מוזיק ה. קאָן.
9) באַלוט-באַלעט – מ. בראָדערזאָן.
10) שנעפּסעלעך – ב. קאַוונער.
11) די מוזינקע אויסגעגעבען.
מוזיק. לייטער: הענעך קאָן
אָנהויב פּונקט 9 אין אָוונט.
בילעטען אין קאַסע פון טעאַטער פון 5 אַ זייגער אָן, שבת–פון 1 נאָכמ.

נייעס פאַר לאָדז! בעקאַנטמאַכונג. נייעס פאַר לאָדז!
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט דעם געעהרטען פּובליקום, אַז דאָס פעראייניגטע קאָלעגיום פון
פאָטאָגראַפען-אַנגעשטעלטע
האָט ערעפענט אין לאָדז, קאָנסטאַנטינער 33 (פראָנט, 2-טער שטאָק) אַ ספּעציעלע ווערקשטעל פון פערגרעסערונגס-בילדער (פּאָרטרעטען).
אַנ'אָריגינעל פּאָרטרעט, דאָפּעלט רעטושירט 35X45 צום פּרייז פון 8 זל. אַ שטיק. כדי צו בעקענען דאָס געעהרטע פּובליקום מיט אונזער קונסטלערישער אַרבייט, מאַכען מיר אַ פּראָבע-פּאָרטרעט דיזעלבע גרויס צום פּרייז פון 3 זל. אַ שטיק. עס ווערען אויך אָנגענומען אַלערליי אויפנאַהמען אין דער שטאָט, ווי אויך אַלע אַרבייטען, וואָס האָט אַ שייכות מיט דעם פאָטאָגראַפיע-פאַך.
אַכטעט נישט, וואָס די פּרייזען זענען שטוינענד ביליג, נור קומט און איבערצייגט אייך! דאָס אַטעליר איז אָפען טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוונט.
Kolegjum Pracowników Fotograficznych w Łodzi,
Konstantynows à 33, front, II piętro.
909

די האנדעלס-לאגע אין לאדז.

היינטיגע וואך איז די פאדערונג אויף

בוימוואל-סחורות

געווען נישט קיין גרויסע. אויב מ'האט פריהער גערעכענט, אז די סבה פונ'ם שטילשטאנד, זענען די ווארימע וועטע־רען, האט זיך דאס געדארפט ענדערן ווען ס'האבען זיך אנגעהויבען די קעלט אבער דאס איז נישט געשעהען. די סבה דערפון זאל זיין וואס די פרעסט זענען אנגעקומען מיט א מאל און די סוחרים האבען נאך נישט בעוויזען אהערצוקו־מען. אבער ריכטיגער פון אלץ איז די סיבה פונ'ם איצטיגען צושטאנד צו זו־כען אין די געוואלדיגע שטייער-עקזעקו־טארען: דאס ביסעל געלד, וואס דער סוחר האט רעזערווירט אויף איינצוקוי־פען א ביסעל ווינטער-סחורות, ווען די פאדערונג וועט זיך פערשטארקען, האט ער געמוזט פערווענדען אויף צו בעצא־לען די אלטע שטייערען; דער ווינטער־סעזאן דערנעהנטערט זיך שוין צום סוף און צוליב דעם קאן דער סעזאן איבער געריסען ווערען.

די זאפאסען פון

ווינטער-סחורות

ביי די פראווינצער סוחרים זענען געווען גאנץ קליינע און זיי האבען שוין א גרויסען טייל פון זיי פערקויפט. די פרייזען פון בוימוואל אויף דער וועלט־בערזע האבען קיין איינפלוס אויף די סחורות נישט געהאט, אויך די פער־קויפס בעדינגונגען זענען געבליבען די זעלבע: 25 ביז 30 פראצ, מזומן די רעשט וועקסלען ביז 3 חדשים.

לעבעדיגער א ביסעל איז געווען אי

דעטייל פערקויף.

אמייסטען האט מען געפאדערט אויס־דריקליך ווינטער-ארטיקלען סיביר און אנד. הגם ס'האט זיך אויך פערגרעסערט די פאדערונג אויף בעטצייג, האנטיכער א. אנד. דער פערשטארקטער פריון אין דעטייל וועט אפשר אויך ארויסרופען א טיילוויזע אויפלעבונג אויך אין הורט.

לויט די בעריכטען פון דער

וועלט-בערזע

פון בוימוואל איז היינטיגעט יאהר צו־זאמענגענומען געווארען ווייניגער בוים־וואל ווי מ'האט גערעכענט. די דאזיגע ידיעה האט געווירקט און אין איין טאג האט בוימוואל אויף דער ניו-יארקער בערזע געשטיגען מיט 40 פונקטען. אבער הגם דאס היי-יאהריגע געראטע־ניש איז געווען קלענער ווי פאראיארען, זענען אבער פון פאראיאהרען געבליבען גאנץ בעדייטענדע זאפאסען און די קאנ־סומציע איז היי יאהר א קלענערע אין אמעריקא, אין ענגלאנד (צוליב דעם וואס כינא נעהמט איצט נישט אפ קיין סחו־רות) אין דייטשלאנד. דעריבער איז צו ערווארטען, אז די שטייגערונג וועט נישט אנהאלטען און קיין בוימוואהל וועט נישט אויספעהלען.

אויפ'ן

קאמגארן-סחורות-

מארק איז די לעצטע 3 וואכען געווען א פולשטענדיגער שטילשטאנד און מען דארף רעכענען, אז דער סעזאן איז שוין פערענדיגט און האט נישט ערפילט די האפנונגען, וואס מ'האט אויף איהם געלעגט. הגם אויף די אויסלענדישע בערזעס איז וואל געשטיגען מיט איבער 10 פראצענט, זענען אין פוילען די פרייזען נישט געשטיגען און זענען פערבליבען אהן ענדערונגען זייט סעפ־טעמבער. די היגע שפינער האבען אפילו געהעכערט די פרייזען אויף 5 פראצ., די העכערונג איז אבער געבליבען נאר אויפ'ן פאפיר און האט נישט געהאט קיין השפעה אויך אויף די פערטיגע סחורות.

אויפ'ן פריוואטען

דיסקאנטא-מארק

זיין די דיסקאנטא-ציגזען שטארק געפא־לען. פאר גוטע וועקסלען צאהלט מען 1 א האלבען ביז 1 דרייפערטעל פראצ. פאר צווייטראנגיגע ביז 2 פראצ. א חודש. די סיבה פון דער פערהעלטניש־מעסיגער בילינקייט איז דאס פעהלען פון דיסקאנטא-מאטעריאל. דאס דאזיגע פעהלען פון וועקסלען צו דיסקאנטירען איז געווען אזוי פיהלבאר, אז אפילו דער שטארקער מזומן-מאנגעל, וואס האט זיך לעצטענס געפיהלט האט נישט משפיע געווען אויף צו ענדערען דעם ציגזען-פוס. טראנזאקציעס זענען גע־מאכט געווארען נישט פיל.

אויפ'ן

לעדער-מארק

האט זיך דער סעזאן נאך נישט אנגע־הויבען. דער אויפקויף פון רויה-פעלען אין די אינלענדישע שעכט-הייזער געהט צו גאנץ שווער. ס'איז איבערהויפט פער־האן ווייניג סחורה, בפרט קעלבער־פעלען. די בעסטע סחורה שטעלען גע־וועהנליך צו די גאליצישע שעכט-הייזער, וואו די פעלען ווערען בעסער און זארגפעלטיגער אראפגענומען. לעצטענס האבען זיך אפילו אויפ'ן מארק בעווי־זען סחורות, וואס זענען אנגעזאמעלט געווארען בעת ס'איז געווען א גענוגענ־דער סחורות-זאפאס אויפ'ן מארק. זיי זענען אבער נישט נענוג גוט קאנסער־ווירט.

דער מאנגעל פון פעלען פאר די אינלענדישע גארבערייען ערקלערט זיך מיט אנ'אונבעגרעניצטען ארויספיהר קיין אויסלאנד. אנ'ערשיינונג וואס ווידער־האלט זיך יאהר יעהרליך.

אנ'אויפלעבונג איז דאגעגען אין האנדעל מיט פערטיגען לעדער. די פריי־זען זענען געבליבען נישט געענדערט. די גארבערייען האבען פיל עקספארטירט בפרט אין ענגלאנד — כראם-לעדער, פאר וועלכען מ'האט דערגרייכט גוטע פרייזען, פאר שווארצען כראם מיט 20 25 און פאר קאלירטען אפילו מיט 40 פראצ. העכער ווי די פרייזען אויפ'ן אינערליכען מארק.

רעגירונגס-קאמיסאר איזשיצ־קי אין דימיסיע.

(—) עהערנעכטען האט דער רעגי־רונגס-קאמיסאר איזשיצקי, אויפ'ן סמך פון א פעראָרדנונג, פערלאזט זיין אמט.

עס פערטרעט איהם דער פערטרע־טער פון רעגירונגס-קאמיסאר ה' יאני־שעווסקי.

נעכטען האבען זיך צום געוועזענעם רעגירונגס-קאמיסאר איזשיצקי געמאל־דען פערשידענע דעלעגאציעס פון גע־זעלשאפטליכע אינסטיטוציעס, און פרי־וואט-פערזאנען וועלכע האבען זיך גע־זעגענט מיט דעם אוועקגעהענדען רע־גירונגס-קאמיסאר.

פערשידענעס.

(מ) פון 1 ביז'ן 10 דעצעמבער וועט אין לאדז פארקומען א רעגיסטראציע פון הויז-בהמות. יעדער, וואס בעזיצט א זעל־כע בהמות איז מחויב צוצושטעלען דעם מאגיסטראט די נויטיגע אינפארמאציעס. פאר אנגעבען נישט ריכטיגע ידיעות דראהט א שטראף ביז 500 זל. אדער ארעסט ביז א חודש.

ד"ר מאסקאוויטש אין לאדז.

(—) פון זיין צוריקרייזע פון רוסלאנד איז געקומען קיין לאדז דער עקזעקוטיוו־מיטגליד פון „דזשאינט" און „ארט"-צענטראלע, ד"ר מאסקאוויטש אויס ניו־יארק, ה' מאסקאוויטש וועט היינט בע־זיכטיגען די ווארשטאטען פון דער לא־דזער אפטיילונג פון „ארט".

„צעירי מזרחי".

אין פוילען וויילט איצט ה' ש. ז. שרגא פון ירושלים, מיטגליד פון ועד הלאומי אין ארץ-ישראל, איינער פון די הויפט-פיהרער אין דער לייטונג פון דער רעליגיעזער נאציאנאלע ארביי־טערשאפט „הפועל המזרחי" אין ארץ־ישראל. ער וועט היינט 7 אוועגד רע־פערירען אין לאקאל פון „צעירי מזרחי" א. ד. ט. די ראלע פון דער רעליגיעזער יוגענד און די יודישע אויפלעבונג-בע־וועגונג. אריינגאנג פריי.

א גרויסער סימפאנישער קאנצערט.

היינט זונטאג, קומט פאר אין „פיל־הארמאניע" א גרויסער סימפאנישער פריהמארגען - קאנצערט אונטער דער לייטונג פון בעקאנטען דיריגענט איגנא־צי ניימארק. עס וועלען אויסגעפיהרט ווערען גוואזשאק'ס בעליבטע סימפאניע „פון דער נייער וועלט", מאצארט'ס „א קליינע נאכט-מוזיק" א. א.

ביי די יודישע נאכט-וועכטער

די ניי-געגרינדעטע סעקציע פון יודי־שע נאכט-וועכטער ביים היגען טראנס־פארט-פעראיין ענטוויקעלט זיך זעהר גוט.

די פערוואלטונג בעמיהט זיך, אז די וועכטער, וואס היטען א סך געהעלבער זאלען זיך קענען פערשרייבען אין דער קראנקען-קאסע, אלס נישט שטענדיג בעשעפטיגטע. ביז איצט האבען זיך שוין פערשריבען אין פעראיין העכער 100 פערזאן. כדי אריינצוציהען די ברייטערע קרייזען פון די נאכט-וועכטער ווי אויך צוליב פערשידענע דרינגענדע פראגען, וועלכע דארפען געמיינזאם בע־האנדעלט ווערען קומט פאר היינט, זונ־טאג 12 א זייגער בייטאג אנ'אלגעמיי־נע פערזאמלונג פון די נאכט-וועכטער מיט'ן אנטייל פון ראטמאן האלענדער־סקי, אין לאקאל פון פעראיין, לאגעווו־ניצקא 4.

„די ראל פון דער פרוי אין אויפבוי פון ארץ-ישראל".

היינט, האלב 9 אין אוועגד קומט פאר אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע (צעגעלניאנא 4) א פרויען־פערזאמלונג, אויף וועלכער פרל. צפורה בת-עמי, בעקאנטע ארבייטער-טוערין אין ארץ-ישראל און פארזיצענדערין פון ארבייטער-ראט אין חדרה וועט רעפע־רירען וועגען דער ראל פון דער פרוי אינ'ם אויפבוי פון ארץ-ישראל.

דער אריינגאנג צו דער פערזאמלונג, וועלכע ווערט איינגעארדענט דורך דעם יודישען פרויען-פערבאנד פאר יודישער פרויען-ארבייט אין ארץ-ישראל („ו.י.זא."), איז פריי. —

דאס צווייטע פראגראם אין „אררט".

דאס נייע פראגראם אין „אררט" ווערט פון עולם אויפגענומען מיט בע־גייסטערונג. יעדער נומער איז א בעזונ־דערער שלאגער. ווי אין ערשטען פראג־ראם, ווייזען אויך די ארטיסטען פון דעם נייעם טעאטער'ל אין דעם צוויי־טען פראגראם ארויס א סך פערשטענדי־ניש פאר זייערע אויפגאבען, דאס צוויי־טע פראגראם בעווייזט, אז די לייטונג פון „אררט" שטרענגט אן אלע מעגליכ־קייטען דעם „אררט" צו האלטען אויף דער אמת'ער קינסטלערישער הויך.

די ספעציעלע מוזיק - אילוסטראציעס פון דעם בעליבטען קאמפאזיטאר הע־נעך קאן ווערען פון עולם אויפגענומען מיט גרויסען בייפאל.

מעלדונג.

אכטונג, צעכאווע פריזיער-מייסטער.

היינט, זונטאג, 3 א זייגער נ. מ. קומט פאר די סעסיע אין צעך שענקעוויטשא 15 און צו־ליב דעם וויכטיגען טאג-ארדנונג ווערען אלע צעכאווע יודישע פריזיער-מייסטער דרינגענד אויפגעפאדערט מאסענוויז צו ערשיינען.

די פערוואלטונג פון יודישען פריזיער-מייסטער-פעראיין.

איינהייטליכע פרייזען אין די רעסטאראנען.

(—) דער וואיעוואדע-אמט האט בעקו־מען א פעראָרדנונג פונ'ם אינערן-מיניס־טער סקלאדקאווסקי וועגען צעניקעס אין די רעסטאראנען.

אין דער פעראָרדנונג ווערט פארגע־לעגט דער אדמיניסטראטיווער מאכט, אז די צעניקעס אין די רעסטאראנען און געוועלבער זאלען ארויסגעשטעלט ווערען אויף אנ'אנגעזעהען ארט.

בעת די אינספעקציעס איבער די זעלבסטפערוואלטונגען וועט געלעגט ווע־רען אכט דערויף צי די פעראָרדנונג איז אויסגעפיהרט געווארען.

פערגרעסערט די פערמע „העלענובעק".

א נייע שעהנע מתנה פון נדבן גערשאווסקי.

דער אינטערנאט און פערמע „העלע־נובעק" ענטוויקלען זיך זעהר גוט. יע־דעס יאהר קומען צו נייע אינסטיטו־ציעס, די אלטע פערברייטערען זיך און בעקומען אלץ א בעסערען און מעהר זיכערען טעטיגקייטס-געביט. די אינסטי־טוציעס בעקומען פריינד, איבערגעגע־בענע אנהענגער, און ביי יעדער געלע־גענהייט ווייזען זיי עס ארויס טאקי מיט מעשים.

אט האט דער בעקאנטער נדבן ה' פיניע גערשאווסקי מיט זיין פרוי, וועל־כער האט שוין א פאר מאל אויסגע־האלפען מיט גרעסערע סומען דעם „העלענובעק", איצט ווידער געשאנקען פאר'ן „העלענובעק" די נויטיגע 2500 פאר „העלענובעק" 2.500 דאלאר.

אין שכנות פון „העלענובעק" געפינט זיך א גארטען אויף אנדערהאלבען מארג מיט פרוכט-ביימער, וואס גיבען שוין פרוכט זייט עטליכע יאהר. דער דאזי־גער גארטען איז געווען צו פערקויפען מיט'ן הויז פון א פארטער מיט א שטאק. אזא געלעגענהייט טרעפט זיך נישט אפט און ס'וואלט געווען א גרויסער שאד, ווען עס וואלט אריינגעפאלען אין פרי־וואטע הענד. ס'איז אבער נישט געווען קיין געלד אויף צו קויפען דעם גאר־טען. זענען געקומען דאס פאר פאלק גערשאווסקי און האבען מנדב געווען דאלאר און נעכטען אוועגד איז די קניה פינאליזירט געווארען.

א שעהנע מתנה, באמת, און ס'איז ווערט צו בעגריסען סיי דעם נדבן און סיי דעם „העלענובעק", וואס האט זיך געשאפען אזעלכע אויפריכטיגע פריינד און אנהענגער.

קורסען פאר דערוואקסענע.

(—) אויף נאוואמיעיסקא 22 ווערען געעפענט קורסען פאר דערוואקסענע. עס וועלען אויף די קורסען געלערנט ווערען א חוץ פויליש און רעכנונג אויך פערשידענע פרעמד-שפראכען.

פאר אנפענגער — ספעציעלע גרופען.

פון היינט ערעפנונג אין לאדז די 1-טע אין פוילען

מענאזשעריע

די מענאזשעריע בעשטעהט פון 60 זעלטענע לעבעדיגע ווילדע חיות, ווי: נגביאישע לייבען, בערען, היענעס, מאלפעס, לאמפארטען, וועלף, שאקאלען, שלאנג באא, קראקאדילען, קאנגור, פומען, יאגוארען און פיל אנדערע.

הויפט-אינגאנג אויף זאכאדניא 2/6, נעבענאן איבער דער וואיעוואדזטווע, ווי אויך פון אגראדאווא 9, אין דער נעבענדע פון די ביידער קיילי'ס ברויערע.

די מענאזשעריע איז אפען טעגליך פון 10 פריה ביז 10 אוועגד. 919

דערמיט מאך איך בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז מיין שניידער־אטעליר, וועלכער געפינט זיך איצט אויף קילינסקי 89, ווערט

פון דינסטאג, דעם 29-טען נאוועמבער

איבער־טראגען אויף פעטריקאווער 71 (פראנט, 2. שט.)

S. FOGEL מיט אכטונג

PIOTRKOWSKA 71, tel. 31-71. 809

Dr. med.

A. MAZUR

נארוטאוויטש (דזעלנא) 44

צוריקגעקעהרט

אויערען און האלז-קראנקהייטען שטימע און שפראך-פעהלערען (שטאמלען א.אז.וו.) נעמט אן פון 12—2 און פון $6^1/_2$—8 אוו.

ערשטקלאסיגער

קירזשנער-ווערקשטעל

ל. שאליט, פעטריקאווער 16.

עמפפעהלט צום ווינטער-סעזאן זעמטליכע פעלץ - אויסארבייטונגען פון אײַגענע און אנפערטרויטע וואַרע. צוגענגליכע פרייזען און בעדינגונגען.

א דאמסקע

ניי-מאשין

אין גוטען צושטאנד ווערט געזוכט צו קויפען. אפפערטען אין אדמיניסטר. אונטער „מאשין".

DYREKCJA
Towarzystwa Kredytowego
m. Łodzi.
Łódź, d. 26 listop. 1926r.
№ 2485.

Ogłoszenie.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że nieruchomość w Łodzi przy ulicy Lipowej 71, pod Nr. 809 l położona, pożyczką Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi w sumie zł. 6.000 obciążona, sprzedana przez publiczną licytację w dniu 18 listopada 1927 roku, w Wydziale Hipotecznym przed notarjuszem B. Lisowskim, za sumę zł. 9.500, wskutek postąpienia wyższego o 1/4 części szacunku, na zasadzie § 90 Ustawy Towarzystwa, sprzedaną sostanie w powtórnym terminie przez nadlicytację w dniu 7 grudnia 1927 roku o godz, 11-ej zrana w wydziale Hipotecznym, przed tymże notarjuszem.

W razie, gdyby dzień wyznaczony do nadlicytacji był świąteczny, sprzedaż odbędzie się w dniu następnym.

Licytacja rozpocznie się od sumy zł. 11.875. Vadium do nadlicytacji ustanawia się na zł. 1.200.- 590

דערמיט מאַך איך בעקאַנט, אַז נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט, האָב איך ערעפענט אַן ערשטקלאַסיגען

דאַמען-און הערען-סאַלאָן

אונטער דער לייטונג פון בעוואוסטע פאַכמענישע קרעפטען.

פרייז-קוראַנט פון דאַמען-סאַלאָן		פרייז-קוראַנט פון מענער-סאַלאָן	
שערען	60 גר.	ראַזירען מיט קאָל.וואַסער	40 גר.
מאַניקור	60 גר.	שערען	80 גר.
וואַסער-אָנדולאַציע		מאַסאַזש פון געזיכט	50 גר.
פאַרבען די האָר מיט אָריג. HENNÉ		קאָפּ-וואַשען	50 גר.

מיט אַכטונג
M. KUPKA
Południowa 12
594

אַ מביליגסטען און אויף די בעקוועמסטע בעדינגונגען!

קען מען קויפען
אַלערליי
פּוטער-וואַרעז

...... נאָר ביי דער לאַנג-יעהריגער פירמע ......

ל. ב. פּעפּער, ווסכאַדניא 42.

בעמערקונג: די קירזשנער-ווערקשטעל אויס'ן אָרט. די אַרבייט ווערט אויסגע-
פיהרט פּינקטליך און רעעל.
920

ווי לאַנגישע קוועטשן,
פאַר שוואַכבעפעהיגקייט, קוריר-
ורציהבאַרע קינדער שפּראַכ-
שטערונגען (שטאַמלען, טויב-
שטומהייט)

Dr. med.
A. Szmirgeld

נערווען-אַרצט
עלעקטריזאַציעס, ליכטהייל-
אַפּאַראַטען
Cegielniana 6, tel. 51-89
נעמפּפאַנגט פון 5—7 אָוונד

Dr. med.
S. KANTOR

ספּעציאַליסט פון הויט-און
ווענערישע קראַנקהייטען
און מענער-שוואַכע,
בעהאַנדלונג מיט רענטגען
שטראַהלען און קוואַרץ-לאַמפּ.
עלעקטריזאַציעס.
פּיעטריקויער 144
(עק עוואַנגעליצקאַ)
טעלעפאָן 29-45.
עמפּפאַנגט פון 8 — 2 מיטאָג
און פון 5—8 אין אָוונד. אין
„Sanitas" ציגעל-גאַס 29
טעגליך פון 2 ביז 4 נאָכמיטאָג

Specialista dla przepukliny
Wynalazca patent. bandaży

מיט 20-יעהריגער פּראַקטיק בעקאַנטער ספּעציאַליסט ראַפּאַפּאָרט האָט ערפונדען אַ פּיליאַציע אין לאָדז און נעהמט אָן ליידענדע אויף פערשיעדענע געברעכליכקייטען און קערפּער-פערקריפּלונגען, ווי: 1) לייסטען-ברוכען, וואָס פאַלען אַריין אין כיס (אייער-ביטעל) נאַבעל-ברוכען, בויך-ברוכען, גבבער-מוטער-ברוכען, אויך גאַל-שטיינער, הענג-בויך א.ז.וו. ס'ווערט בעהיילט מיט די גייסטסטע ספּעציעל חייל-באַנדאַזשען און אַמעגענער ערפינדונג, וואָס איז בעוואָרען אָנער-קענט דורך מעהרערע פּראָפעסאָרען, 2) פערקרומטע פּלייצעס (הויקערס) ליעהטונגען, געשוואָלענע פיס, העלפט דעם קראַנקען מיט די נייעסטע חייל-אַפּאַראַטען. בעשאַנקען אויך מיט אַנאָרדענעם מטראַל.

דיר. ראַפּאַפּאָרט נעהמט אויף ליידענדע ביי
גרינבוים, זגערזשער 17 №

טעלעפאָן 08-66.

אויף פערלאַנג פון קראַנקע בעזוך אין דער היים און אין שפּיטאַל. | אייגענע ווערקשטעל.

Dr. med.
I. Dynenson

קינדער-קראַנקהייטען
9 פּאַלודניאַוואַ 9
טעלעפאָן 23-70
צוריקגעקעהרט.
נעהמט-אָן פון האַלב 5 ביז 6
און אין דער לעטשניצע „סאַלוס"
גלובנאַ 41, פון 12½—1½.

Dr. med.
BRAUN

פּאַלודניאַוואַ 23,
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און
וענערישע קראַנקהייטען און
מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט
(האָר-אויספאַל)
נעהמט אָן פון 9—11 פריה
און פון 5—8 אָוונד.

Dr. med.
WOLF EYCHNER

פרויען - קראַנקהייטען
און אַקושעריע
זגיערזשער 11 טעל. 34-72.
נעהמט אָן אין דער לעטשניצע
פּעטריקאָווער 294 פון 12—2
נאָכמ. אין דערהיים פון 6-8 אָוו.

עלעגאַנט געקליידעט

קאָנט איהר נאָר געהן ווען איהר מאַכט זיך אַ מלבוש זאָלט איהר פריהער בעזוכען דאָס לאַנג עקזיסטירענדע געשעפט פון
יודישע לאַנגע מלבושים אָגראַדאָוואַ 8

ווי איהר בעקומט שטענדיג אויף לאַגער ווינטערדיגע, זומער-דיגע און קינדער מלבושים פון די בעסטע סחורות. אַנ'איי-גענעם ווערקשטעל מיט די בעסטע שניידער-אַרבייטער.
בעמערקונג: אויף בעשטעלונגען בעזיץ איך אַ גרויסען אויסוואַהל פון פערשידענע סחורות. אויסנאַהמס-פּרייזען פאַר חתונה-אויסשטעהר
חיים מאַנדראָווסקי 8 אַגראַדאָוואַ 8

Dr HELLER

ספּעציאַליסט פאַר הויט- און
וועגערישע קראַנקהייטען
האָט זיך איבערגעצויגן אויף
2 נאַווראָט 2
נעהמט אָן ביז 10 פריה, 1—2
און פון 4—8 אָוו. פאַר פרויען
ספּעציעל פון 4—5 נאָכמ. 899

255
Hurtowy skład
mydła toaletowego, perfum
i kosmetyków krajowych i
:—: zagranicznych fabryk :—:

PERFUMERJA
„KOSMOS"
ŁÓDŹ,
Piotrkowska 60, Telefon 15-22

א גוטער שווייבער-מאַשינער

צו מענער-מאַגאַזין-אַרבייט, אויף האַנד = נייהערס ווערען זאָפאָרט געברויכט פּיעטריקאָווער 60, לינקע אָפיצינע, לעצטער איינגאַנג, פּאַרטער.
969

8-ונג ה"ה פריזיערס!

איך בעזיץ אַ רייכען אויסוואַהל פון
קעלנישע און בלומען-וואַסערן

צו אַזעלכע נידריגע פּרייזען פון 3.60 אַ קילאָ

וועזשעטאַל נאָר	3.— „ „
פּיקסין	7.75 „ „
בריליאַנטין	3.60 „ „

ווי אויך אַלע אַרט פריזיער - צובעהערע צו פאַ-בריקס-פּרייזען.
מיט אכטונג
Perfumerja J. DRUKIER, Zawadzka 11

עלטערן!

פאַר 3 זלאָטעס אַ חאָדש ווערט געלערנט מיט קינ-דער וואָס לערנען אין פאָלקס-שולען: חומש, רש"י, נ"ך, משניות, גמרא, יהדות היסטאָריע, רעדען און שרייבען העברעיש און יודישע בריוו. זעלבסט צוזאַמענשטעלען דורכ'ן בעוואוסטען אָרטאָראָקסישען העברעאישען לעהרער י. ד. ראַ-ווענפעלד, פּלאַץ וואָלנאָשטשי 6 קווער אָפ. רעכטס 2 שט. נעס. ס'ווערן אויך אָנגענומען אָנפענגער פון 5 יאָהר אַן
אַ שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאָלג גאַראַנטירט!

קירזשנער-ווערקשטעל
ערשטקלאַסיגער
M.FARBER Piotrkowska 27

קווער אָפיצינע, ערשטער שטאָק.
ס'ווערען אָנגע-נומען זעמטליכע
פעלץ-אַרבייטען
לויט די נייעסטע מאָדעלען
צו מעסיגע פּרייזען.
ספּעציאַליסט פון דאַמען-מענטעל.
131

לעטשניצע
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז האַלז, אויערן קר.	10—11 2—3 7—6
ד"ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכט קר.	10—11 1—2
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	1 — 2
ד"ר יוסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען און געבורטס-הילף	11½-1 5—6
ד"ר קאָנמאַר	כירורגישע-קראַנקהייט.	4-5 זונ. 1—2
ד"ר וויינבערג	אינ. הערץ לונגען-קר.	11-1 5½—7
ד"ר סטופּעל	רענטגען	12—2 4—6
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-אַרצט	3—7
ג. ראָזעס	צאָהן-אַרצט	9—2

צאָהן-טונגדהמלונג, בעליכטונגען, קאָראָנען, מאָסטען א. א. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
א רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען פאַר בעשטראַהלונג או. דורכליכטונ-גען. קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע טעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שטאַמלער.
איטפּונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכם.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיט אין דער שטאָט.

לעטשניצע
פון דאַקטוירים ספּעציאַליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד.

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער קראַנקהייטען	9½-12 4-5
ד"ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	11—1
ד"ר לובימש	הויט-און געשלעכט-קר.	12—2
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—3
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	12½—2
ד"ר פליאַסבערג	כירורגישע-קראַנקה.	1—3
ד"ר בערגמאַן	פרויען און געבורטס-הילף	3—4

פּסיכאָ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. א. וו. פאַקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג איינ-שפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אויך פלעגמא און בלוט.
אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ
דענטיסטישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	10—2 נמ.
ד"ר לאַזשינסקי-סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן-אַרצט	5—7

קינסטליכע ציינער, קאָראָנען, מאָסטען א. אַ. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

לעטשניצע (פאַר קומענדע קראַנקע)
פון דאַקטוירים ספּעציאַליסטען און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
„SALUS"
גלובנאַ 41 טעל. 46-65.
איז טעטיג טעגליך פון 9 פריה ביז 8 אין אָוונד
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמ.

ד"ר ז. ראַקאָווסקי	אויערן האַלז און נאָז קראַנקהייטען	פון 11 — 12
ד"ר לאַנדקאַ	אינערליכע קראַנקהייטען	פון 1 — 2 און פון 5 — 7
ד"ר דינענזאָהן	קינדער קראַנקהייטען	פון 11 — 12 4½ — 6
ד"ר וויס	כירורגישע קראַנקה.	פון 1—2 און 6½ — 7½
ד"ר שמערלאָווסקי	פרויען קראַנקהייטען און אַקושעריע	2½—3½, 5½ — 6½ זונטאָג פון 12—1
ד"ר זילבערשטראָם	וועגערישע און גע-שלעכטס - קראַנקה	פון 11½ — 1 און 7 — 8
ד"ר גאָלדבערג	אויגען קראַנקהייטען	10½ — 11½
ד"ר גאָלדרינג	אינערליכע קראַנקה.	פון 11—12 און פון 3—5
צאָהן-אַרצט פרוי לאַנדקאַ „ סט. געלבערג	צאָהן-און מויל-קראַנקהייטען	9½ — 12 און פון 4 — 7 12 — 2 און פון 7 — 8

אָפּאַטרונקעס, אָפּעראַציעס, איינשפּריצונגען פּאָקען שטעלען. אַלערליי אַנאַ-ליזען (ווי אורין, פלעגמאַ, בלוט א. אַז. וו.) דורכלייכטונגען און רענטגען אויפנאַהמען. קורס פאַר שטאַמלער. געבורטס-הילף בעראַטונגען פאַר מוטערס. קינסטליכע ציין, קאָראָנעס, גאָלדענע בריקען, פּלאָמבען א. אַז. וו. ספּעצ. קורסען פאַר שטאַמלער. וויזיטען אין שטאָט.
שוץ-אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.

אל תהי צדיק הרבה
ואל תתחכם יותר! — זיי נישט צופיל חכם.
אַז דו דאַרפסט שרייבען און ערלעדיגען סאַנדראָניע זאַכען זאָלסטו גלייך קומען צולויפען אין ביוראָ
17 פּעטריקאָווער 17
2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי בישעם רוסי'ן אוסטאַוו, הלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטערט אין פּוילען, אַפּעלאַציעס, אָפּאָזיציעס, אַדמיניסטראַציעס, רעקורסען, וועגען פּעסער אין קאָ-מיסאַריאַט-רזשאָנדו, בישעם וועגען דירה און אגרושאָגעס-ראָויעטשי, און אין אַלע פּאָליציי-בעצירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַלטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראַווניעס, קאָרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.
עצות וועגען מיליטער-ענינים
ווערט ערטיילט דורך אַ מיליטערישען ספּעציאַליסט פון 4-7 אָוו.
רעכטס-קאָנסולענט י. מאַנעלאַ,
פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52
שנעל רעעל און ביליג!

AKUSZERKA
G. SALIMONOWA
Szkolna 12
נעהמט אָן געבורטען.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.